

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL SİLİVRİ BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	7
8.	EKLER.....	87

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Üç Yıllık Bütçe Giderleri Gerçekleşmesi	1
Tablo 2: Üç Yıllık Bütçe Gelirleri Gerçekleşmesi	1
Tablo 3: İz Bedeli ile Takip Edilen Taşınmazlar	5
Tablo 4: Gerçek İşgal Alanları Üzerinden Hesaplanan Ecrimisil Tahakkuk Tutarları	17
Tablo 5: Ruhsata Aykırı Kullanılan İşyerleri	22
Tablo 6: Ecrimisil ve Kira Gelirlerinin Tahsilat Oranları	36
Tablo 7: 2886 Sayılı Kanunu'nun 51/g Maddesine Göre Kiraya Verilen Taşınmazlar	37
Tablo 8: 2886 Sayılı Kanunu'nun 51/a Maddesine Göre Kiraya Verilen Taşınmazlar	40
Tablo 9: Derneklere Düşük Bedelle Verilen Taşınmazlar	43
Tablo 10: Kulüplerden Tahsil Edilmeyen Kiralar	45
Tablo 11:Belediyenin Hüküm veya Tasarrufunda Olmasına Rağmen Herhangi Bir Bedel Alınmadan Kullandırılan Alanlar	48
Tablo 12: 10 Yıldan Fazla Süre İle Kiraya Verilen Taşınmazlar	53
Tablo 13: Encümen Kararıyla Kira Süreleri Uzatılan Taşınmazlar	56
Tablo 14: Derneklerin ve Vakıfların Kullanımına Verilen Araçlar	70
Tablo 15: İlama Bağlı Kişilerden Alacaklar Hesabının Mizandaki Görünümü (TL)	74

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Silivri Belediyesi muhasebe işlemlerini Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmektedir. Kamu idaresinin kullandığı muhasebe sistemi, tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemidir.

Silivri Belediyesinin üç yıllık bütçe gelir ve gider gerçekleşme durumu aşağıda yer alan tablolarda verilmiştir.

Tablo 1: Üç Yıllık Bütçe Giderleri Gerçekleşmesi

BÜTÇE GİDERLERİ	2015 Yılı Gider Gerçekleşmesi	2016 Yılı Gider Gerçekleşmesi	2017 Yılı Gider Gerçekleşmesi
01-Personel Giderleri	27.706.472,97	31.062.003,44	32.467.071,45
02-SGK Devlet Prim Giderleri	4.498.739,67	5.025.896,26	5.290.026,25
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	65.758.129,78	77.902.730,48	90.660.755,83
04- Faiz Gideri	8.434.462,65	4.223.989,47	3.547.960,40
05-Cari Transfer	1.921.166,04	9.492.908,60	29.111.185,81
06-Sermaye Giderleri	14.970.258,05	4.074.739,03	23.690.449,25
07- Sermaye Transferi	755.000,00	342.866,60	1.928.000,00
08- Borç Verme			
09-Yedek Ödenekler			
TOPLAM	124.044.229,16	132.125.133,88	186.695.448,99

Tablo 2: Üç Yıllık Bütçe Gelirleri Gerçekleşmesi

BÜTÇE GELİRLERİ	2015 Yılı Gelir Gerçekleşmesi	2016 Yılı Gelir Gerçekleşmesi	2017 Yılı Gelir Gerçekleşmesi
01-Vergi Gelirleri	67.188.978,16	58.258.661,97	65.568.888,78
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.662.241,44	14.008.278,29	10.763.538,08
04-A. Bağış Yardımlar ile Özel Gelirler	54.000,00	143.038,94	171.025,00
05-Diğer Gelirler	33.730.823,29	48.085.896,45	76.200.164,73
06-Sermaye Gelirleri	4.526.189,10	160,32	5.119.098,74
09-Red ve İadeler			
TOPLAM	110.162.231,99	120.496.035,97	157.822.715,33

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İz Bedeli ile Takip Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Yapılan incelemelerde, iz bedeli ile takip edilen toplam 431 adet (1,521,804.53m2) taşınmazın muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

İz bedeli, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre, ekonomik ömrünü tamamladığı halde fiilen kullanılmasına devam edilen iktisadi kıymetler ile gerçek değeri tespit edilemeyen veya edilmesi uygun görülmeyen ancak, hesaplarda izlenmesi gereken iktisadi kıymetlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılan ve muhasebe kayıtlarında yer verilen en düşük tutardır.

Taşınmazların kayda alınmasının usullerini belirleyen Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “*Kayıt Ve Kontrol İşlemleri*” başlıklı 5’nci maddesinde;

“a) Ek 1’deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar,

b) Ek 1’deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazlar,

c) Ek 1’deki Kayıt Planının “Orta Malları” başlığı altında yer alan taşınmazlar,

ç) Ek 1’deki Kayıt Planının “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazlar,

d) Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazlar, “İz Bedeli” üzerinden kayıtlara alınır.” denilmiştir.

Ayrıca, İz Bedeline ilişkin olarak muhasebe kayıtlarının nasıl yapılacağı hususunda Maliye Bakanlığının 25.07.2014 tarihinde yayınladığı yazıda, İz Bedeli üzerinden fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgilerin, kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerce muhasebe kayıtları yapılmak üzere 01.10.2014 tarihi itibarıyla ilgili muhasebe birimlerine gönderileceği, muhasebe birimlerinin de ilgili birimlerden gelen listelere istinaden taşınmazları “250- Arazi

ve Arsalar Hesabı”, “251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı” veya “252- Binalar Hesabına borç, “500- Net Değer Hesabına alacak kaydedeceği ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde iz bedelinin, iktisadi kıymetlerin muhasebe kayıtlarına alınmasına olanak sağlamak için öngörölmüş bir bedel olduğu düşünölmekte olup, İz Bedeli ile takip edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarında izlenmesi gerekmektedir.

Tablo 3: İz Bedeli ile Takip Edilen Taşınmazlar

TÜRÜ	ADET	HİSSE ALANI (m2)
Tapuda Kayıtlı	352	212.222,15
Tapuda Kayıtsız	-	-
Genel Hizmet Alanı	55	365.770,65
Orta Mallar	24	943.811,73
Sınırlı Ayni Haklar	-	-
TOPLAM	431	1.521.804,53

Kamu idaresi cevabında; “İz bedeli ile takip edilmesi gereken 431 adet (1.521.804.53m2) taşınmaz muhasebe kayıtlarına alınmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, taşınmazların iz bedeli ile kayıt altına alındığı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Kurum Tarafından Ödenen Katma Değer Vergilerinin Tamamının İndirim Konusu Yapılması

Kamu idaresi, katma değer vergisi tahsilatı yapılan faaliyetlerini dikkate almadan mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin tüm giderlerini, doğrudan giderleştirmek ya da ilgili malın maliyetine eklemek yerine, 191-Katma Değer Vergisi Hesabı’na kaydederek indirim konusu yaptığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “191 İndirilecek katma değer vergisi hesabı” başlıklı 153’üncü maddesinin “Hesabın niteliği” kısmında;

“(1) Bu hesap, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için

kullanılır.

(2) Mahalli idareler, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yaparlar. Bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisi indirim konusu yapılmaz ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edilir.” hükmü yer almaktadır.

11 seri numaralı Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin “E-Kamu Kurum ve Kuruluşları, Dernek ve Vakıflar Mesleki Kuruluşlar” başlıklı bölümünde belediyelerin vergilendirilmesine ilişkin olarak “...kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamına girmediğinden vergiye tabi olmayacaktır...” ifadelerine yer verilmiştir. Bu doğrultuda belediyelerin kuruluş amaçlarına uygun ticari niteliği bulunmayan faaliyetlerinin verginin konusuna dahil edilmemesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinin (a) bendinde, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyeceği ifade edilmiştir.

Kamu idaresinin, kuruluş amacına uygun teslim ve hizmetleri ile ilgili olan işlemler dolayısıyla yüklendiği 6.586.554,43 TL Katma Değer Vergisi'ni doğrudan giderleştirmek ya da ilgili malın maliyetine eklemek yerine, 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı'na kaydedilmesi mevzuata aykırıdır. Bulgu konusu edilen hususun giderilmesi için katma değer vergisi tahsilatı yapılan faaliyetler dikkate alınarak mal ve hizmet alımlarına ilişkin giderlerin katma değer vergisinin indirim konusu yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kamu İdaresinin, vergi indirim konusu yapamayacağı alımlarına ilişkin Katma Değer Vergisini, doğrudan giderleştirmek ya da ilgili malın maliyetine eklemek yerine, 191 Katma Değer Vergisi Hesabına kaydederek indirim konusu yapıldığı tespit edilen tutar 29.12.2017 tarih ve 10966 sayılı yevmiye nolu muhasebe işlem fişi ile düzeltilmiş olup, 191 nolu hesabın kullanımında dikkat edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, gerekli düzeltmenin yapıldığı, hesabın mevzuatta belirtilen şekilde kullanılması konusunda özen gösterileceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Silivri Belediyesinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Ambalaj ve Cam Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İşleminde Gelir Elde Edilmemesi

Silivri Belediyesi, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 8'inci maddesine dayanılarak hazırlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nde kendisine verilen görevleri yerine getirmek amacıyla Özen Cam Geri Dönüşüm Kazanım ve İnş. San. Ltd. Şti., Aktif Geri dönüşüm İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ile Çiğdemler Hurda Metal İnş. Nak. ve Otom. San. Tic. Ltd. Şti. şirketleriyle ambalaj atıklarının toplanmasını kapsayan protokoller imzalamış olmasına rağmen Belediyenin söz konusu firmalara verdiği imtiyaz hakkı karşılığında herhangi bir gelir elde etmediği tespit edilmiştir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediyenin yetkileri ve imtiyazları*" nı düzenleyen 15'inci maddesinin (g) fıkrasında; "*Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak*" belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmaktadır.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinde, ambalaj atıklarıyla ilgili olarak belediyelere bazı görev ve sorumluluklar verilmiş olup, aynı Yönetmelik'in 24'üncü maddesinin birinci fıkrasında da ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasından 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesine göre belediyelerin sorumlu olduğu ayrıca belirtilmiştir.

Bu doğrultuda Belediyeler, söz konusu işleri ya bizzat kendileri yapmak ya da Çevre Bakanlığı'ndan çevre lisansı almış firmalarla sözleşme yaparak yetkiyi devretmek durumundadırlar.

Uygulamaya bakıldığında sistem şu şekilde işlemektedir. Ambalaj üreticileri mevzuat gereği aralarında birleşerek kar amacı gütmeyen ÇEVKO, AGED gibi vakıflar kurmuşlar, yönetmelik gereği ambalaj atıklarının toplanması sorumluluklarını bu şekilde yerine getirme yoluna gitmişlerdir. Bunlara yetkilendirilmiş kuruluş denilmektedir. “Belediye-Yetkilendirilmiş Kuruluş- Çevre Lisanslı Şirket” arasında üçlü sözleşme yapılmakta, söz konusu şirkete ambalaj atıklarıyla ilgili imtiyaz hakkı belediye tarafından verilmekte, söz konusu şirket topladığı ambalaj atıklarını yetkilendirilmiş vakfa fatura ederek ücretini ondan almakta, ayrıca söz konusu atıkları geri dönüşüm amacıyla satmakta olup iki türlü gelir elde etmektedir.

Silivri Belediyesi tarafından yukarıda ismi zikredilen şirketlerle herhangi bir ihale yapılmadan ve verilen imtiyaz hakkı karşılığında herhangi bir gelir elde edilmeden ambalaj atığı toplama imtiyazı verildiği ve bu şirketlerin de çift taraflı kazanç sağladığı görülmektedir.

Yapılan denetimlerde, söz konusu şirketlerin yetkili kuruluşlardan ne kadar nakdi destek aldığı hususunda, söz konusu kuruluşlarla yazışmalar yapılmış ve 599.696,10 –TL nakdi destek tutarının şirketlere ödendiği tespit edilmiştir. Ayrıca söz konusu şirketlerin topladığı ambalaj atıklarını geri dönüşüm tesislerine vermeleri sonucunda yaklaşık olarak 2.053.905,97 –TL tutarında hasılat elde ettikleri görülmüştür. Görüleceği üzere protokol ile imtiyaz hakkının bedelsiz verildiği şirketler iki taraflı kazanç sağlayarak yaklaşık olarak 2.653.602,07 –TL tutarında gelir elde etmişlerdir.

Bu itibarla, ambalaj atıklarının toplanması konusunda imtiyaz devrinin, 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde açılacak ihale yoluyla, en yüksek bedeli ödemeyi kabul eden firmaya verilerek gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bunun yapılmaması neticesinde mahrum kalınan ihale bedeli kadar kurum faaliyet sonuçları tablosu olumsuz yönde etkilenmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Ambalaj atıklarının toplanması işi imtiyaz hakkı devri için belediyemizce 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında gerekli işlemler başlatılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, gerekli işlemlerin başlatıldığı ifade edilmiştir. Ancak, 2017 yılı için ambalaj ve cam atıklarının toplanması ve değerlendirilmesi işleminden gelir elde edilmemesinden dolayı faaliyet sonuçları tablosu olumsuz etkilenmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları

Kurum kayıtlarının incelenmesi neticesinde, belediye sınırlarında işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüten işletmelerin bulunduğu tespit edilmiştir.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik’e göre, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için ilgili belediyeden alınmış işyeri açma ve çalışma ruhsatının olması gerekmektedir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun “*İşyeri Açma İzni Harcı*” başlıklı 81’inci maddesinde; “*Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması “İşyeri Açma İzni Harcına” tabidir.*” denilmektedir.

Kurumun yetki ve görev sınırları içinde 31.12.2017 tarihi itibarıyla sadece 4912 adet işyeri açma ve çalışma ruhsatı verildiği ve sadece bu işyerlerinden işyeri açma ve çalışma ruhsat harcı tahsil edildiği, işlemde ve müracaatta olan işyeri sayısının da 14 adet olduğu tespit edilmiştir. Ancak Silivri İlçesi sınırları içerisinde mükellefleri bulunan Silivri Vergi Dairesinden alınan verilere göre Silivri Belediyesi sınırları içinde 6863 aktif işyeri olduğu tespit edilmiştir. Bu işyeri sayısı içerisinde avukatlık büroları, eczaneler, doktor muayenehaneleri, muhasebe büroları, özel eğitim kurumları, noterler gibi belediyeden ruhsat almak zorunda olmayan işyerleri bulunmamaktadır.

Bu verilerden hareketle, belediye sınırlarında aktif olarak faaliyet gösteren ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı almak zorunda olan 6863 işyerinin olduğu ve bunların, yaklaşık %28’sinin (1951 adet), ruhsatsız faaliyet gösterdiği; buna bağlı olarak da Belediyenin, işyeri açma ve çalışma ruhsat harcı geliri kaybının olduğu değerlendirilmektedir.

Bu durum, aynı zamanda kurumun kontrol ve denetim konusunda yeterli olmadığını ve mahrum kalınan harç gelirleri nedeniyle kurum faaliyet sonuçları tablosunun olumsuz yönde

etkilendiğini göstermektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediye sınırları içindeki bazı işletmelerin işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyette bulunmaları ile ilgili tespit neticesinde; Bulgu da belirtilen ruhsatsız işyerlerinde gerekli denetimler yapılmış olup, işyeri ruhsatı almaları sağlanmış, ruhsat almayan işyerleri için İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6’ncı maddesi hükmü doğrultusunda karar alınması için Encümene sevk edilmiştir. İlçemiz sınırları içinde faaliyet gösteren işyerlerinde denetimler sıklaştırılarak ruhsatsız faaliyet gösteren işyerlerinin önüne geçilmeye devam edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, bir kısım işyerinin ruhsat almalarının sağlandığı diğer işyerleri için gerekli işlemlerin başlatıldığı ifade edilmiştir. Ancak, 2017 yılı için ruhsat gelirlerinden yoksun kalınmasından dolayı faaliyet sonuçları tablosu olumsuz etkilenmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Evsel Katı Atık Ücretine Ait Takip ve Tahsil İşlemlerinin Tam Olarak Uygulanmaması

Kurum tarafından 13.05.2006 tarihinden itibaren alınması gereken evsel katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücretine ait tarifinin 2012 yılına kadar belirlenmediği, 2012 yılından itibaren ücret tarifesinin belirlendiği, ancak tahakkuk ve tahsilatların sadece iş yerleri için gerçekleştirildiği, meskenler için herhangi bir tahakkuk kaydı olmadığı görülmüştür.

2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 26.04.2006 tarih ve 5491 sayılı Kanunla değişik “İlkeler” başlıklı 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamaların kirlenme veya bozulmaya neden olan tarafından karşılanacağı ifade edilmiştir.

Aynı Kanun’un 26.04.2006 tarih ve 5491 sayılı Kanunla değişik “Tanımlar” başlıklı 2’nci maddesinde ise “Kirlenme” tanımının “faaliyetleri sırasında veya sonrasında doğrudan veya dolaylı olarak çevre kirliliğine, ekolojik dengenin ve çevrenin bozulmasına neden olan gerçek ve tüzel kişileri”, “Evsel katı atık” tanımının ise “tehlikeli ve zararlı atık kapsamına girmeyen konut, sanayi, işyeri, piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıkları” ifade ettiği belirtilmiştir.

Kanun'un 26.04.2006 tarih ve 5491 sayılı Kanun'la değişik 11'inci maddesinin on birinci fıkrasında aynen:

“Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettiirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz.” denilerek belediyelerin evsel katı atık dolayısıyla yapacakları harcamaların, bu hizmetten yararlanan kişilerden, yani kirlenmeye, evsel katı atıkların oluşmasına sebep olanlardan alınmasını bir zorunluluk haline getirmiştir.

4736 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinde belediyelerin de dâhil olduğu kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin “Uyum süreci” başlıklı Geçici 1'inci maddesinde aynen: *“26/10/2011 tarihi itibarıyla bu Yönetmeliğe, tarife belirleme, abonelik, sözleşme, teknik alt yapı eksiklikleri ile kendi aralarında maliyet ve bölüşüm hesabı yapmayanlar da dâhil olmak üzere, uyum sağlayamamış olan atıksu altyapı yönetimleri ve evsel katı atık idareleri, 31/12/2017 tarihine kadar bu Yönetmeliğe uyum sağlamakla yükümlüdürler.”* denilmektedir. Kurum uyum süreci çalışmaları babında 2012 yılından itibaren ücret tarifeleri belirlemek, tahakkuk ve tahsilat işlemlerini de sadece iş yerleri için gerçekleştirilmekte yetinmiştir.

Belediyeler tarafından gerçekleştirilen evsel katı atık toplama işi, kirlen kişilere yapılan bir nev'i hizmettir. Zira 2872 sayılı Kanun'da da belirtildiği üzere kirlen kişinin bu kirliliğin giderilmesi için yapılacak harcamaları karşılaması Kanun'un temel prensiplerindedir. Dolayısıyla bu hizmet için ücret tarifesi belirleyip, masrafların kirlen kişilerden alınması gerekirken bunun yapılmaması veya eksik yapılması hem 2872 hem de 4736 sayılı Kanun'a aykırıdır.

Yapılan incelemelerde; Belediye tarafından katı atıkların toplanması için 2006 yılından 2017 yılı sonuna kadar 148.649.244,65 TL’lik bir harcama yapıldığı, buna karşılık aynı dönemde 18,519.436,18 TL çevre temizlik vergisi tahsil edildiği (işyerleri ve İSKİ’den gelenler toplamı), 2012-2017 yılları arasında evsel katı atık ücreti olarak iş yerlerinden 6,393.800,55 TL tahsil edildiği görülmüştür. Yani Belediye kirliliğin önlenmesi amacıyla yaptığı yaklaşık 148 milyon TL’lik harcamanın sadece 25 milyon TL’lik kısmını kirleten kişilerden alabilmiş, yaklaşık 119 milyon TL’lik kısım ise Belediyenin bütçesinden karşılanmıştır.

Sonuç olarak; 2872 sayılı Kanun’a göre 13.05.2006 tarihinden itibaren belediyeler tarafından katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücret tarifesinin belirlenmesi ve bu ücretlerin kirleten tüm kişilerden alınması gerekirken, Silivri Belediyesi tarafından 2012 yılına kadar tarife belirlenmemesi ve hiçbir tahakkuk kaydı yapılmamasında, 2012 yılından itibaren tarife belirlenip sadece iş yerleri için tahakkuk ve tahsil işlemlerinin gerçekleştirilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “5393 sayılı Belediye Kanununun Belediyenin yetkileri ve imtiyazları başlıkları 15. Maddesinin “Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır: g) Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak .”2872 sayılı Çevre Kanununun 11. Maddesinin 14. Fıkrasının “Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılmaz “ hükmü ile 27.10.2010 tarih, 27742 satılı Resmi Gazetede yayımlanan “Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğinin ”Evsel Katı Atık İdarelerinin Görev ve Yetkileri başlıklı 8.maddesinde (1) Evsel Katı Atık İdareleri; a) Evsel katı atık hizmetini vermek veya verdirmekle, b) Evsel katı atık hizmetlerine ilişkin tarifeleri belirlemekle, c) Evsel katı atık ücretini toplamakla, yükümlüdürler.” Aynı yönetmeliğin Evsel Katı Atık Tarife Türleri başlıklı 20. Maddesinde (1) evsel katı atık miktarı belirleme yöntemine göre aşağıda sayılan iki farklı tarife türü üzerinden ücretlendirebilir : a) 18. Maddede belirtilen yöntemlere göre hesaplanmış ve değişken ücretlerden oluşan tarife, b) Kirleten öder ilkesi dikkate alınarak ve 18. Maddede belirtilen yöntemlere göre idareler tarafından hesaplanmış ve üretilen atık miktarını atık üreticilerinin

etkileyemediği sabit tarifeler. (2) Eysel katı atık idareleri her atık üreticisine sadece aldıkları hizmetlerin maliyetlerini dikkate alarak tarife belirler. Aynı yönetmeliğin faturalandırma başlıklı 22. Maddesinde (1) Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılır denilmektedir. Bu konu ile ilgili İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi ile yazışmalar yapılmış Eysel Katı Atık Bertaraf Ücretinin tahsilatını gerçekleştirebilmek için Mesken aboneleri ile hizmet sözleşmesi yapılması talep edilmiştir.

Yukarıda açıklanan sorunlarla birlikte bulgu konusu olan tahakkuk işlemleri; Çevre ve Şehircilik Bakanlığından 02 Nisan 2015 Tarihli Resmi Gazete yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği Madde 8- (1) Büyükşehir belediyeleri, büyükşehir ilçe belediyeleri, il, ilçe ve belde belediyeleri; (2) Büyükşehir belediyeleri; (3) Büyükşehir ilçe belediyeleri; olarak ilk defa ilçe belediyelerini açık olarak belirtmiştir. Bu yönetmelikte de ücretlerle ilgili uygulamanın nasıl olması gerektiği ile ilgili bilgi bulunmamaktadır. Bu yönetmelikten önce Eysel Katı Atıkların uygulaması ile ilgili açıkla belli olan bir uygulama tarihi ilçe belediyeleri için olmadığından 2006-2010 yılları atık tahakkukları yapılmamıştır. belediyelerine verilmiş, 5216 sayılı kanunda “ilçe (...) belediyelerinin görev ve yetkileri şunlardır: (1) b) büyükşehir katı atık yönetim plânına uygun olarak, katı atıkları toplamak ve aktarma istasyonuna taşımak. “şeklinde yer almıştır. Eysel katı atık ücretlerinin ilçe belediyeler tarafından tahakkuk ve tahsili ile ilgili açık bir işlem bulunmamaktadır. 9/8/1983 tarihinde kabul edilen 2872 sayılı çevre kanununda evsel katı atık ücretlerinin nasıl uygulanacağı ile çıkan bir uygulama yönetmeliğine ulaşamamıştır. İlk işlemler 27/10/2010 tarih 27742 sayılı resmi gazetede yayımlanan yönetmeliğin “ GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Atıksu altyapı yönetimleri ve evsel katı atık idareleri bu Yönetmeliğe yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde uyum sağlamakla yükümlüdürler.” Demektedir. Silivri Belediyesi olarak Eysel atıkların ücretleri ile ilgili bilgi ve işlemler bu yönetmelikle başladığı için belediyemiz 2011 yılı temizlik giderleri baz alınarak 2012 yılında uygulanacak ücret tarifelerini Belediye Meclisimizden çıkartarak uygulamaya başlamıştır. 10.02.2012 tarih ve 23 nolu meclis kararımızda evsel katı atık ücret tarifesinde mesken, işyeri ve pazarlar olmak üzere 3 ayrı tarife belirlenmiştir. 27/10/2010 tarihli yönetmeliğin; “4md/m) Ücret: 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer 44 üncü maddesi hükmü gereği çevre temizlik vergisi ile aynı Kanunun 87 nci maddesi uyarınca kanalizasyon harcamalarına katılma payı ve 2560 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca alınan kullanılmış suları uzaklaştırma bedelini de içerecek şekilde; atıksu ve evsel katı atık ile ilgili verilen tüm hizmetler karşılığında tam maliyet esaslı tarifeye göre belirlenen toplam

sistem maliyetini karşılamak üzere evsel katı atık ve atıksu hizmetlerinden yararlananlar tarafından ödenmesi gereken parasal değeri, 22md- (1) Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılır.” Demektedir. Bu hükümlerle evsel katı atık ücretinin çevre temizlik vergisi ve su faturası ile birlikte işlem görerek takibinin yapılması gerektiği anlaşılmaktadır. 2464 belediye gelirleri kanunu mükerrer md.44 maddesi gereği 2005 yılından itibaren (5281 Sayılı Kanunun 18'nci maddesiyle değiştirilen fıkra miktarlar Geçerlilik:01.01.2005, Yürürlük:31.12.2004) Konutlara ait çevre temizlik vergisi, su tüketim miktarı esas alınmak üzere su faturası ile tahsil edilmektedir. Bu durumda evsel atık mükellefi aynı zamanda çevre temizlik mükellefi de olmaktadır. Bu nedenle meskenler için; Belediye Meclisimizin evsel atık ücretleri ile ilgili almış olduğu karar meskenlerden tahsil edilmesi için İSKİ Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir. 30 Aralık 2015 tarih ve 29578 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan değişiklikle, Atıksu Altyapı ve Evsel Kati Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in geçici 1 inci maddesi aşağıdaki gibi değiştirildi.

“GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 26/10/2011 tarihi itibarıyla bu Yönetmeliğe, tarife belirleme, abonelik, sözleşme, teknik alt yapı eksiklikleri ile kendi aralarında maliyet ve bölüşüm hesabı yapmayanlar da dahil olmak üzere, uyum sağlayamamış olan atıksu altyapı yönetimleri ve evsel katı atık idareleri, 31/12/2016 tarihine kadar bu Yönetmeliğe uyum sağlamakla yükümlüdürler.” Bu süre uzatımı, atıksu altyapı ve evsel katı atık bertaraf tesisleri tarifelerini belirleyen veya belirleyecek olan idareler açısından engelleyici bir sonuç doğurmadığından Kurumumuz tarifesini belirlemiş ve iş yerlerine ait tahakkuk ve tahsilat işlemleri yapılmıştır. Meskenler için tahakkuk edecek Evsel Katı Atık Ücreti bu durumda yukarıdaki resmi gazeteye istinaden tahakkuku tahsiline bağlı bir şekilde girmiş bulunmaktadır. Tahsilatı gerçekleşmemiş bir tutarın tahakkuk kaydı bütçe uygulaması açısından gerçekleşmeyecek bir gelirin gider bütçesi içinde harcanmasına neden olabileceği ve bütçe gerçekleşme oranında belediyemizi çıkmaza sokacağı için tahakkuk ettirmemiştir. İSKİ tarafından gerçekleştirilecek tahsilat işlemi ile tahakkuk kaydı işlemleri yapılacaktır. Halen bu konu ile ilgili düzeltme işlemleri İSKİ tarafından yerine getirilmemiştir. İSKİ Genel Müdürlüğüne tekiden 30.05.2018 tarih ve 633728 sayılı yazı yazılarak bilgi istenmiştir. 2464 belediye gelirleri kanunu mükerrer md.44 maddesi İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce tahakkuk ettirileceği belirtildiğinden işyerlerine ait tahakkuk ve tahsilat işlemleri bulguda belirtildiği gibi yapılmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak 2872 sayılı Kanun'da belirtildiği üzere kirleten kişinin bu kirliliğin giderilmesi için yapılacak harcamaları karşılaması Kanun'un temel prensiplerindedir.

02 Nisan 2015 Tarihli Resmi Gazete yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin "Belediyelerin görev ve sorumlulukları" başlıklı 8. maddesinin 3. fıkrasında;

"Büyükşehir ilçe belediyeleri;

a) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hükümlere uymakla,

b) Yönetiminden sorumlu olduğu atıkların oluşumunun önlenmesi ve atık azaltımını da içeren atık yönetim planlarını hazırlamak, Bakanlığa sunmak, bu plan doğrultusunda çalışmaları yürütmek ve gerekli önlemleri almakla,

c) Büyükşehir belediyesinin atık yönetim planlarının hazırlanmasına katkı sağlamakla,

ç) Belediye atıkları ile ilgili mevzuat kapsamında yönetiminden sorumlu olduğu atıkları kaynağında ayrı toplamak/toplattırmakla, aktarma istasyonuna taşımakla ve ikili toplama sistemi ile atık getirme merkezi kurmak/kurdurtmakla, toplanan atıklara ilişkin bilgi ve belgeleri Bakanlığa sunmakla,

d) Yönetiminden sorumlu olduğu atıkların yetkili olmayan kişiler tarafından toplanmasını, taşınmasını ve işlenmesini önlemek amacıyla gerekli tedbirleri almakla,

Yükümlüdürler." Denilerek ilk defa ilçe belediyelerini açık olarak belirtmiştir.

2872 sayılı Kanun, evsel katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücretini belirleme ve tahsil konusunda belediyeleri görevli ve yetkili kılmıştır. Ayrıca Kanun'da mesken ve işyeri açısından da bir ayrıma gidilmemiştir. Dolayısıyla şayet ilçe belediyeleri Kanun kapsamında bu ücreti toplayacaklarsa işyeri ve mesken ayrımı yapmadan görevlerini yerine getirmelidirler. Evsel katı atık ücretinin alınmama sebebi olarak su faturaları üzerinden tahsilatın gerçekleştirileceği sistemin hayata geçmesini beklemenin gösterilmesi geçerli bir açıklama değildir. İSKİ'den gelen cevabi yazıya göre kurum tarafından ileriye dönük olarak gerekli tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılması gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: İlçe Genelinde Kamulaştırılan Taşınmazların Emlak Vergisi Tarhiyat Farkının Yapılmaması

Silivri Belediyesi sınırları içinde kamulaştırılan taşınmazlara ilişkin olarak fark değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılmamıştır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun "*Vergilendirme*" başlıklı 39 uncu maddesinde; "*Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur. Emlak vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedeli, kamulaştırmanın yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçer ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılır.*" denilmektedir.

Kanunun bu hükmünden anlaşılacağı üzere, kesinleşen kamulaştırma bedeli ile aynı yıl için belediye kayıtlarında görünen emlak vergi değeri arasındaki olumlu fark üzerinden cezalı emlak vergisi alınmalıdır.

Yapılan incelemelerde, 2017 yılı için 91 adet kamulaştırma işleminde fark değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu taşınmazlara ilişkin Silivri Belediyesi kayıtlarında yer alan emlak vergisi matrahı toplam 175.912,75 TL'dir. Tapu idaresinden alınan kamulaştırma bedelleri ise 15.230.915,69 TL görülmektedir. Dolayısıyla, arada emlak vergisi matrahı açısından 15.055.002,94 TL fark bulunmaktadır.

Kamu idaresinin 91 adet taşınmazla ilgili ayrıntılı çalışma yaparak toplam 15.055.002,94 TL matrah farkı üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgunuza istinaden belediyemiz sınırları içinde kamulaştırılan taşınmazlara ilişkin olarak 16.672,11 TL tutarında tarhiyat işlemi yapılmış olup, bundan sonraki işlemlerde gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, gerekli tarhiyat işlemlerinin yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak, 2017 yılı için emlak vergisi tarhiyat farkı yapılmadığından dolayı faaliyet sonuçları tablosu olumsuz etkilenmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: İdarenin Ecrimisil Tahakkuklarını Gerçek İşgal Alanı Üzerinden Hesap Etmemesi

Kamu idaresinin hüküm ve tasarrufunda olan aşağıdaki tabloda belirtilen taşınmazlar için işgal edilen alandan daha az bir alan üzerinden ecrimisil tahakkuk ettirilerek gelir kaybına uğratıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 4: Gerçek İşgal Alanları Üzerinden Hesaplanan Ecrimisil Tahakkuk Tutarları

No	Sicili	İşgalci	Enc.Taraf Verilen Alan (M2)	İşgal Edilen Toplam Alan (M2)	Farkı (M2)	Faaliyet Konusu	Enc. Kararı İşgal Harcı (TL)	M2 Bed.	Alınma Şekli	Encümence Belirlenen m2 Bedeline Göre 2017 Yılı İçin Eksik Tahakkuk Tutarı
1	181845	Gümüşyaka Spor Kulübü	12.5	28825	28812	Wc Büfe	80	6	Aylık	2.074.464
2	214914	Fatma Aktaş	16	72	56	Çiçekçi	260	43	Aylık	28.896
3	187672	Şenay Güneş	16	201	185.24	Açık Çayhane	1540	91	Aylık	202.282
4	115429	Gönül Yeni	16	361	345.03	Açık Çayhane	1540	51	Aylık	211.158
5	208351	Nilüfer Sunç	16	314	298	Açık Çayhane	1540	58	Aylık	207.408
6	105658	Tuncay Yılmaz	16	610	594.59	Açık Çayhane	1540	30	Aylık	214.052
7	210465	Recep Saka	7	102	95.1	Çay Ocağı	345	40	Aylık	45.648
8	170016	Uğur Bulut	7	30	23	Büfe	1000	400	Aylık	110.400
9	229501	Yılmaz Çalış	16	37	21.38	Büfe	730	234	Aylık	60.035
10	227103	Zeki Bükücü	9	72	63.25	Büfe	700	116	Aylık	88.044
11	166009	Nizamettin Sevimli	15	459	444	Büfe	1000	26	Aylık	138.528
12	19249600120	Serdar Demir	10	42	32.15	Büfe	770	219	Aylık	84.490
13	197977	Hayrettin Aksu	6	63	57	Büfe	550	104	Aylık	71.136
14	100540	İsmail Küçük	6	12	6	Büfe	450	450	Aylık	32.400
15	147805	İbrahim Barboros Alataş	11	154	143	Büfe	500	38	Aylık	65.208
16	202270	Sevinç Altın	16	195	179	Büfe	605	37	Aylık	79.476
17	210431	Silivri Kamyon Ve Kamyonetçiler Derneği	16	203	187.73	Büro	110	6	Aylık	13.517
18	185742	Yurdal Barın	128	151	23.6	Lastikçi	1155	91	Aylık	25.771
19	171821	Sinpaş Yapı Enst.Tic. Aş.	144	12576	12432	At Ahır	7500	7	Aylık	1.044.288
20	178050	Celal Kale	10	196	164	Büfe	400	24	Aylık	47.232
21	195601	Sevinç Aslan	25	44	19.8	Büfe	1605	429	Aylık	101.930

22	203881	Aleddin Aykut Koroğlu	12	33	21	Büfe	745	270	Aylık	68.040
23	200169	Şahife Güral	5	242	237	Büfe	550	27	Aylık	76.788
24	215340	Şafak Yalçınkaya	15	763	748.2	Büfe	675	10	Aylık	89.784
25	27661282958	Yusuf Nazlı	15	1163	1148.5	Büfe	740	7	Aylık	96.474
26	46057241010	Sebiha YAMAN	15	697	682.5	Büfe	880	15	Aylık	122.850
27	220707	Tolga Sevinç	15	879	864.5	Büfe	605	8	Aylık	82.992
28	25276362508	Sedrettin Tan	15	912	897	Büfe	880	11	Aylık	118.404
29	146279	Fürüzan Gürsoy	12	562	550	Büfe	550	11	Aylık	72.600
30	219208	Mehmet Ozan	12	226	214.2	Büfe	525	27	Aylık	69.401
31	17485294652	Mehmet İşcan	12	39	27.09	Büfe	455	139	Aylık	45.186
32	174503	Küpeliolu Turizm	204	2965	2731.9	Çay Bahçesi	42000	14	Senelik	38.247
33	183083	Yasin Burgucu	16	417	401	Büfe	8600	20	Senelik	8.020
34	136167	Duran Söyler	25	81	56	Büfe	650	8	Senelik	448
36	169550	Yasemin Evler Site Yönetimi	5	140	135.4	Büfe	3700	26	Senelik	3.520
37	166521	Karizma Beşler Et-Gıda San. Ve Tic.	2620	4755	2135.48	Yeşil Alan	5500	1	Senelik	2.135
38	6770	Refik Metin	16	3285	3269	Çay Ocağı	1135	0.35	Senelik	1.144
39	187884	Turan Umuç	4	28	24.5	Trafik Takip İşlemleri İçin	610	21	Senelik	515
40	120358	Murtaza Ulusoy Ve Kübranur Afrın	4	55	51.35	Köfteci	700	12	Senelik	616
41	1430363267	Basıncent 2 Site Yönetimi	98	322	224	Sosyal Tesis	11,750	36	Senelik	8.064
42	171012	Hanımeli Çiçekçilik	556	1304	748	Çiçekçi	8900	6.82	Senelik	5.101
43	160645	Eyüp Er	32	68	36.8	Karpuzcu	2150	31	Sezonluk	1.140
44	173570	Alpaslan Kılıç	1.5	3	1.5	Büfe Ek-1	550	192	Senelik	288
45	200675	Baran Delikaya	1.5	7	5	Büfe Ek-1	110	183	Aylık	10.980
46	G15559	Mehmet Hanefi İnanç	40	1066	1026	Bahçe	2700	2.5	Senelik	2.565
47	234738	Selahattin Tanık	1	3	2	Seyyar Araba Börekçi	470	156	Senelik	312
48	52966	Çanta Spor Kulübü Derneği	6	220	208	Büfe	585	2.5	Sezonluk	520

49	C9547	S.S Okur Çevre Kültür Ve İşlt Koop	400	733	308.55	Sosyal Donatı	1155	1.5	Senelik	463
50	52966	Çanta Spor Kulübü Derneği	6	28	23	Büfe	1105	39	Senelik	897
51	133124	Meydi Badem	16	68	52	Büfe	4600	67	Senelik	3.484
52	231371	Salman Beton Yapı Malz.	1500	3391	1891	Şantiye Yeri	1375	4.5	Aylık	102.114
54	110126	Emrin Urhan	4	360	356	Büfe	3650	10	Senelik	3.560
55	209912	Nagihan Aytaç	2.5	34	31	Yumurta Büfe	345	119	Aylık	44.268
56	207405	Hüseyin Yılmaz	9	4669	4660	Büfe	350	0.8	Aylık	44.736
57	46996237860	Mustafa Arkaz	16	2307	2291	Park	2250	11	Aylık	302.412
58	21517787468	Seçkin Dülgar	9	728	719	Büfe	800	13	Aylık	112.164
Toplam										6.486.597,00

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin (e) bendinde belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etme yetki ve görevi belediye başkanına verilmiştir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin (g) fıkrasında;

"Kamu kaynakları: Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri" denilerek taşınmazlar kamu kaynakları arasında sayılmıştır.

Aynı kanunun "Üst Yöneticiler" başlıklı 11'inci maddesinde belediyelerde üst yönetici belediye başkanı olarak belirlenmiştir. Aynı maddenin 2'nci fıkrasında;

"Üst yöneticiler, ... sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, ... mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar." denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere taşınmazların kurumun kaynakları arasında yer aldığı kaynaklarının korunmasının, kayıp ve kötüye kullanımın önlenmesinin belediye başkanı sorumludur.

Ecrimisil tahakkuk işlemlerinin işgal edilen gerçek alanlar üzerinden yapılarak,

kurumun gelir kaybının ortadan kaldırılması ve halkın kullanımını da sağlanması için işgal edilen alanların makul sınırlara çekilmesi veya işgallerin ortadan kaldırılmasının gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu yerlerde Derfterdarlık tarafından 5 adet işyerine ecrimisil ihbarnamesi gönderilmiş olup, diğer 5 adet taşınmaz için kurumumuzca ecrimisil ihbarnamesi düzenlenmiştir. Diğer yerler ile ilgili tespit işlemleri devam etmekte olup, tespit sonucunda gerekli tahakkuklar yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, 48 adet taşınmazın tespit işlemlerinin devam etmekte olduğu, tespit işlemlerinden sonra gerekli tahakkuk işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir. Ancak, 2017 yılı için ecrimisil işleminden eksik gelir elde edilmesinden dolayı faaliyet sonuçları tablosu olumsuz etkilenmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Ruhsata Aykırı Olan İşyerleri İçin Herhangi Bir İşlem Yapılmaması

İlçede bulunan ruhsatlı işyerlerinin ruhsata uygunluğunun incelenmesi neticesinde; bulgu sonunda yer alan listede belirtilen işyerlerinin ruhsata aykırı açık veya kapalı kullanımlarının olduğu tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun “*İşgal Harcı Konusu*” başlıklı 52'nci maddesinde;

“Belediye sınırları içinde bulunan aşağıdaki yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi, İşgal Harcına tabidir:

...

2. Yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,

...

Yukarıda sayılan yerlerin izinsiz işgalleri mükellefiyeti kaldırmaz.” denilmektedir.

“*Mükellef*” başlıklı 53'üncü maddesinde;

“İşgal Harcını, işgali harca tabi yerleri 52'nci maddede yazılı maksatlarla işgal edenler

ödemekle mükelleftir.” denilmektedir.

2886 sayılı Kanun’un “*Ecrimisil ve tahliye*” başlıklı 75 inci maddesinde;

“Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz(1) malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanununun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesinin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz.” denilmektedir.

3194 sayılı İmar Kanunu’nun “*Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar*” başlıklı 32’nci maddesinde;

“Bu Kanun hükümlerine göre ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılar hariç; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce (...) (3) tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur.

Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılır. Bu tebligatın bir nüshasında muhtara bırakılır.

Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürün kaldırılmasını ister.

Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir.

Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masraflı yapı sahibinden tahsil edilir.” Denilmektedir.

3194 sayılı İmar Kanunu’nun “*İdari müeyyideler*” başlıklı 42’nci maddesinde;

“Bu maddede belirtilen ve imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit

edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak bu maddede belirtilen idari müeyyideler uygulanır.

Ruhsat alınmaksızın veya ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere veya imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapının sahibine, yapı müteahhidine veya aykırılığı altı iş günü içinde idareye bildirmeyen ilgili fenni mesullere yapının mülkiyet durumuna, bulunduğu alanın özelliğine, durumuna, niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre, beşyüz Türk Lirasından az olmamak üzere, aşağıdaki şekilde hesaplanan idari para cezaları uygulanır:

...

18, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40 ve 41 inci maddelerde belirtilen mükellefiyetleri yerine getirmeyen veya bu maddelere aykırı davranan yapı veya parsel sahibine, harita, plan, etüt ve proje müelliflerine, fenni mesullere, yapı müteahhidine ve şantiye şefine, ilgisine göre ayrı ayrı olmak üzere ikibin Türk Lirası, bu fiillerin çevre ve sağlık şartlarına aykırı olması halinde dörtbin Türk Lirası, can ve mal emniyetini tehdit etmesi halinde altıbin Türk Lirası idari para cezası verilir.” denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere kurumun açık alanlar için durumuna göre işgal harcı veya ecrimisil tahakkuk ettirmesi, kapalı alanlar için ise 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 32'nci maddesine göre işlem tesis edilerek yapı tatil tutanağı tanzim ettirilmesi yine 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42'nci maddesine göre para cezası uygulanması ve kaçak yapılaşmanın yıktırılması gerekmektedir.

Söz konusu tabloda belirtilen yerler için mevzuatta belirtilen tahakkuk ve yaptırımların yapılması gerekmektedir.

Tablo 5: Ruhsata Aykırı Kullanılan İşyerleri

No	Ada	Parsel	Adres	İşyeri Ünvanı	Ruhsata Aykırı Kullanım		
					Açık Alan (M2)	Kapalı Alan (M2)	Toplam Alan (m2)
1	43	3	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Mustafa Oğuzhan Sk., No:40 A	Gloriouss Cafe		170	170
2		3612	Selimpaşa Mahallesi 2087. Sk., No: 12	Bahçem Et Mangal	3617		3617
3	47	11	Piri Mehmet Paşa Mahallesi İnönü Cad., No:25 A	Wot's Cafe Restaurant		100	100

T.C. Sayıştay Başkanlığı

4	141	90	Alibey Mahallesi Fevzi Çakmak Cad., No: 14 B	Katık Döner		60	60
5	1112	6	Selimpaşa Mahallesi 201. Cad., No: 4 A	Durak Kafeterya		33	33
6	479	1	Balaban Mahallesi Kalekapı Sk., No: 29	Adil'in Yeri		174	174
7	1096	1	Selimpaşa Mahallesi 2088. Sk., No:17/2	Çakallı Menemencisi		90	90
8	112	21	Alibey Mahallesi Akgün Silivri Cad., No: 3 A	Rüya Lezzet Sofrası	21		21
9	125	21	Alibey Mahallesi Murteza Yönet Sk., No: 5 B	Dayıcım Pizza	50		50
10	1640	1	Piri Mehmet Paşa Mahallesi İnönü Cad., No:54 A	Santorini Cafe		200	200
11	1142	17	Selimpaşa Mahallesi 202. Cad., No:11 A	Konak Cafe Ve Restaurant		25	25
12	239	1	Sancaktepe Mahallesi Halil Albayrak Cad., No: 1	Masal Köy	4000		4000
13		4060	Gümüşyaka Mahallesi Gürhan Cad., No:30 C	Yelken Kafeterya	9		9
14	227	7	Piri Mehmet Paşa Mahallesi İnönü Cad., No: 39 P	Delizioso Cafe	170	185	355
15	1538	3	Yeni Mahalle Erkin Balaban Cad., No:53 A	Cafe Fener		35	35
16	39	55	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Hacı Pervane Sk., No:1 B	Adsom Döner	10		10
17	630	4	Mimarsinan Mahallesi Akarsu Sk., No: 1 M	Hanmeli Ev Yemekleri		25	25
18	471	6	Piri Mahmet Paşa Mahallesi Hacı Pervane Çeşme Sk., No: 11C	Santra Burger	2		2
19	197	13	Balaban Mahallesi Büyük Önder Atatürk Cad., No: 112A	Çınar Cafe		15	15
20		9088	Selimpaşa Mahallesi Maden Cad., No:7 C	Malatya Sofrası	6		6
21		175	Beyciler Mahallesi Gökyüzü Cad., No:46 A	Mola Cafe		15	15
22	37	77	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Yoğurthane Sk., No: 13 B	Peçka Ev Lezzetleri	10		10
23		6606	Selimpaşa Mahallesi Ara Çıkmaşı Sk., No: 2 B	Kocaman Büfe	3		3
24	35	26	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Atatürk Cad., No: 13/1A	Tarihi Edirne Ciğercisi	6		6
25		1651	Çayırdere Mahallesi Başöğretmen Cad., No:80 D	Damga Kafeterya	10		10
26	32	13	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Atatürk Cad., No: 33 A	Steak House	20		20
27	25	26	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Atatürk Cad., No: 45 A	Liman Cafe		15	15
28	913	20	Piri Mehmet Paşa Mahallesi İnönü Cad., No: 130 D	Köfteci Minik Usta	5		5
29		1371	Beyciler Mahallesi İstasyon Cad., No:92	Damla Et Lokantası	1000		1000

T.C. Sayıştay Başkanlığı

30	241	4	Cumhuriyet Mahallesi Kınalı Cad., No: 39 B	Sadrazam Cafe	50		50
31	34	23	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Fikret Gündoğan Sk., No:20 A	Çakırbey Döner Lahmacun	15		15
32	380	1	Sancaktepe Mahallesi Kayalar Sk., No: 7	Deniz Huzur Cafe	150		150
33	183	2	Büyükçavuşlu Mahallesi Büyükçavuşlu Cad., No:99 A	Yusuf'un Yeri		14	14
34	Kadir Has Üniversitesi Önü		Selimpaşa Mahallesi Halaskargazi Cad., No: 102	Genç Büfe (5 Nolu)	500		500
35	229	1	Mimarsinan Mahallesi Halkevi Cad., No: 45/1	Burak Beach	80		80
36	37	78	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Atatürk Cad., No:9 A	Canım Çiğirim	14		14
37	Kadir Has Üniversitesi Önü		Selimpaşa Mahallesi Halaskargazi Cad., No: 98	Mucize Büfe (3 Nolu)	380		380
38	38	25	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Hacı Mahmut Çeşme Sk., No: 2B	Sahil Fast Food	12		12
39	824	4	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Levazım Sk., No: 14 A	Masal Cafe	7		7
40	15	135	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Şerif Sk., No: 17 A	Hisar Cafe	25		25
41	391	73	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Çilem Sk., No: 16 B	Ecrin Cafe		8	8
42	35	16	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Atatürk Cad., No: 19 A	Karışık Pizza Cafe	10		10
43	21	20	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Havuzlu Kahve Sk., No: 5 A	Yüksel Teyze Mantı Ev Yemekleri	2		2
44	1251	1	Gümüşyaka Mahallesi Zenan Sk., No: 19 E	Anteplim Ev Yemekleri	5		5
45		2247	Gümüşyaka Mahallesi Piri Reis Cad., No: 22 D	Damla Kafeterya	10		10
46		958	Büyükkılıçlı Mahallesi Laiklik Cad., No: 222	Batı Restaurant	500		500
47		9251	Selimpaşa Mahallesi Mehmet Akif Ersoy Cad., No:28C	Neco 2 Kebap Salonu	25		25
48	1385	2	Mimarsinan Mahallesi Mimarsinan Cad., No: 80 D	Kurufasulyede Çay Eli	3000		3000
49	35	26	Piri Mehmet Paşa Mahallesi Atatürk Cad., No: 13 A	Piiz Bar Bistro	4		4
50	39	11	Fevzipaşa Mahallesi Gazipaşa Cad., No: 28 A	Bayıldım Çiğ Köfte		20	20
51		2677	Gümüşyaka Mahallesi Ertuğrul Gazi Cad., No:32 A	Papyon	200		200
52	736	1	Mimarsinan Mahallesi Çırağan Sk., No: 2 B	Mahir Usta'nın Yeri		25	25
53	1152	1	Cumhuriyet Mahallesi Kınalı Cad., No: 114	Bizimköy Beach Cafe	490		490
54		1078	Gümüşyaka Mahallesi Büyükyalı Cad. No2 F	Mirliva Et Restaurant	20		20

T.C. Sayıştay Başkanlığı

55		2179	Semizkumlar Mahallesi Özbek Sk. 38.	Günaydın Kafe	453		453
56	98	233	Cumhuriyet Mahallesi Dr. Cemal Kozanoğlu Cad. No:2A	Eren Auto	30		30
57		5644	Selimpaşa Mahallesi Mehmet Akif Ersoy Cad. No: 84	Rumeli İşkembecisi	50		50
58	144	6	Alibey Mah., Fevzi Çakmak Cad. No : 34b	Üsküdar Pide Börek	3,5		3,5
59	178	1	Balaban Mah., Kırsal Sok. No : 2e	Canbaz Büfe		41,62	41,62
60	12	32	Piri Mehmet Paşa Mah., Burhan Soyaslan Cad. No : 2/1a	Gold Tekel	2,66		2,66
61	36	11	Piri Mehmet Paşa Mah., Fikret Gündoğan Sok. No : 4a	Gondol Kuruyemiş	2,2		2,2
62	149	3	Ortaköy Mah., Atalay Sok. No : 1b	Ege Enes Sanayi Büfe	24,48	44,88	69,36
63			Yeni Mah., Şehit Bahattin Erişken Sok., Can Büfe No : 10	Can Büfe	35		35
64	303	47	Piri Mehmet Paşa Mah., Haydar Arslan Sok. No : 25b	Esse Büfe	2,04		2,04
65		2216	Kadıköy Mah., Kadıköy Bağları Cad. No : 75a	Nisa Büfe		63,13	63,13
66	48	38	Piri Mehmet Paşa Mah., İnönü Cad. No : 10a	Dost Büfe Gıda Tekel Ür.Ve Şans Oy.San.Tic.Ltd.Şti	3,6		3,6
67	222	2	Piri Mehmet Paşa Mah., Mustafa Oğuzhan Sok., Eniştenin Yeri No : 56-1	Eniştenin Yeri	80	44,55	124,55
68	114	10	Alibey Mah., Kuyu Sok. No : 6b	Ereñ Büfe	4,7		4,7
69	18	2	Piri Mehmet Paşa Mah., Başkomutan Cad. No : 58a	Dost Büfe Gıda Tekel Ür.Ve Şans Oy. San. Tic.Ltd.Şti	1,5		1,5
70	143	28	Alibey Mah., Esat Sok. No : 2b	Öztrakya Çay Ocağı	2,73		2,73
71	144	9	Alibey Mah., Alibey Çeşme Cad. No : 37/15	Tan Çay Ocağı	6,9		6,9
72		9088	Selimpaşa Mah., Maden Cad. No : 7b	Budak Çay Ocağı		5,7	5,7
73		9088	Selimpaşa Mah., Maden Cad. No : 7b	Cesa Çiğ Köfte	11,31		11,31
74	47	9	Piri Mehmet Paşa Mah., Mustafa Oğuzhan Sok., İtalyan Cornetto No : 52/1	İtalyan Kornetto		17,93	17,93
75		1053	Gümüşyaka Mah., Gümüşyaka Sahilyolu Cad. No : 25ah	Derya Dondurma	3,5		3,5
76	41	8	Piri Mehmet Paşa Mah., Hacı Pervane Cad. No : 23a/1	Aperatif Dünyası	7,11		7,11
77	149	3	Ortaköy Mah., Atalay Sok. No : 1b	Ege Enes Sanayi Büfe	24,48	44,88	69,36

T.C. Sayıştay Başkanlığı

78	1508	1	Yeni Mah., General Ali İhsan Türkkan Cad., Kipa No : 7/12	Tab Gıda San. Ve Tic.A.Ş.	150		150
79		5600	Selimpaşa Mah., Semra Özal Cad. No : 7f	Turuncu Fast Food	5,44		5,44
80	32	1	Piri Mehmet Paşa Mah., Atatürk Cad. No : 27a	Silivri Yalı Pub	8,6		8,6
81		272	Semizkuşlar Mah., Terakki Cad. No : 5/1	Summer Beach	135	30	165
82	22	7	Piri Mehmet Paşa Mah., İnönü Cad. No : 39p	Delizioso Cafe	181,99	208,21	390,2
83	45	1	Piri Mehmet Paşa Mah., İnönü Cad. No : 7/1/1	B-S Gıda İnşaat Turizm San.Ve Tic.Ltd. Şti.	105,53	87,5	193,03
84	191	160	Mimar Sinan Mah., Ferit Gündoğan Sok. No : 1b	Cafe Koz		16,2	16,2
85	1574	1	Yeni Mah., 1 Kasım Cad., E Blok Dükkanlar No : 201a	Osmanlı Unlu Mamülleri Gıda San Tic Ltd Şti		70	70
86	47	11	Piri Mehmet Paşa Mah., İnönü Cad., Pelin Apt. No : 25a	Wot's Cafe Restaurant		136,31	136,31
87	28	7	Piri Mehmet Paşa Mah., Fikret Gündoğan Sok. No : 38a	Sahil Kafeterya		164,69	164,69
88		5349	Selimpaşa Mah., Altinkök Cad. No : 22b	İzci Döner Ve Kebap Salonu	18,98	6	24,98
89		8981	Selimpaşa Mah., Maden Cad. No : 5b	Akif Usta	11,97		11,97
90		7241	Gümüşyaka Mah., Yalıköy Cad. No : 39	Öz Asrın Kardeşler	26,1	27	53,1
91		8092	Sancaktepe Mah., Büyük Önder Atatürk Cad. No: 59a	Öz Antep Sofrası	30,6		30,6
92		1209	Ortaköy Mah., Hümayun Cad., Pita Restorat No : 1/3 (Yola Restaurant)	Pakış Yağ Sanayi Ve Ticaret AŞ		694,99	694,99
93		4892	Alipaşa Mah., Trablusgarp Bul. No : 113a	Öz Alipaşa Et Lokantası		32,72	32,72
94		4952	Alipaşa Mah., Fırın Sok. No : 11b	Alipaşa Et Pazarı		10	10
95		1787	Büyük Kılıçlı Mah., Laiklik Cad. No : 91a	Arda Et Lokantası	25		25
96	736	1	Mimar Sinan Mah., Ağaoglu Sok. No : 1j	Kosva Lokantası		30,08	30,08
97	15	31	Piri Mehmet Paşa Mah., Hacı Pervane Cad. No : 33/1	Suit Plus Cafe Pasta Rest. San.Ve Tic.Ltd.Şti	110	320	430
98		4928	Alipaşa Mah., Trablusgarp Bul. No: 72b	Mandacı Et Lokantası		56,36	56,36
99			Alipaşa Mah., Tem Cad., 68-69 Park Alanları No : 125	Karbey Gıda San. Tic.Ltd.Şti.		94,5	94,5

100			Alipaşa Mah., Tem Cad., 68-69 Km Park Alanları No : 120	Karbey Gıda San.Ve Tic.Ltd.Şti.		94,5	94,5
101	39	33	Piri Mehmet Paşa Mah., Başkomutan Cad. No : 29a	Fatih Lokantası Çarşı		43	43
102	225	3	Piri Mehmet Paşa Mah., Söz Sok. No : 25a	Aras Et Kasap Izgara	13,88		13,88
103	18	1	Ortaköy Mah., Doğu Sok. No : 20a	Aksoy Gıda	2,5		2,5
104		2223	Kadıköy Mah., Kadıköy Bağları Cad. No : 85a	Kadıköy Pastanesi		24,64	24,64

Kamu idaresi cevabında; “Bulgunuza istinaden belediyemiz sınırları içinde bulunan tarafınızdan tespiti yapılan işyerlerine 2886 sayılı Kanunun “Ecrimisil ve Tahliye” başlıklı 75. Maddesi uyarınca kurumumuzun hüküm ve tasarrufu alanındaki yerleri izinsiz kullanılan söz konusu işyerleri için ecrimisil tahakkuku yapılmış olup, diğer taşınmazlarla ilgili ecrimisil tespit ve tahakkuk işlemleri devam etmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, ruhsata aykırı olarak kullanılan ve ecrimisil alınmasını gerektiren işyerlerinin bir kısmının tahakkuk işleminin yapıldığı geri kalan işyerleri için gerekli tespit ve tahakkuk işlemlerinin devam ettiği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Defterdarlığın Belediyenin Hüküm ve Tasarrufunda Olan Yerler İçin Ecrimisil Tahakkuk Ettirmesi

Belediyenin hüküm ve tasarrufunda olan kıyı kenar çizgisinin kara yönündeki işgalli alanlardan Defterdarlıkça ecrimisil tahakkuk işlemlerinin yapıldığı tespit edilmiştir.

Anayasa'nın “*Kıyılardan yararlanma*” başlıklı 43'üncü maddesinde;

“Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir. Kıyılarla sahil şeritlerinin, kullanılış amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkan ve şartları kanunla düzenlenir.” denilmektedir.

3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun “*Tanımlar*” başlıklı 4'üncü maddesinde;

“Kıyı çizgisi: Deniz, tabii ve suni göl ve akarsularda, taşkın durumları dışında, suyun karaya değdiği noktaların birleşmesinden oluşan çizgiyi,

Kıyı Kenar çizgisi: Deniz, tabii ve suni göl ve akarsularda, kıyı çizgisinden sonraki kara yönünde su hareketlerinin oluşturulduğu kumluk, çakıllık, kayalık, taşlık, sazlık, bataklık ve benzeri alanların doğal sınırını,

Kıyı: Kıyı çizgisi ile kıyı kenar çizgisi arasındaki alanı,

Sahil şeridi: Kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde yatay olarak en az 100 metre genişliğindeki alanı ifade eder.

“Genel Esaslar” başlıklı 5’inci maddesinde;

Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Kıyılar, herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açıktır .” denilmektedir.

Yukarıda mevzuat hükümlerinden kıyıların Devletin hüküm ve tasarrufunda olduğu ve kıyıların, kıyı kenar çizgisinden denize doğru kıyı çizgisine kadar ki alanı ifade ettiği anlaşılmaktadır.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile Belediyeden edinilen halihazır haritalara işli kıyı kenar çizgisinden, kıyı kenar çizgisinin kara tarafında kaldığı anlaşılan, 1/5000 ölçekli nazım imar planında yeşil alan olarak gözüken yerlerden; belediyenin park, yeşil alan yaptığı veya parke döşeme suretiyle yürüyüş yolu haline getirdiği alanların, tasarruf yetkisinin Defterdarlıkta değil Belediyenin kendisinde olması gerektiği, idarenin söz konusu ecrimisil gelir kayıplarının önlenmesi için gerekli idari ve hukuki girişimlerde bulunması gerektiği düşünülmektedir..

Kamu idaresi cevabında; “İlçemiz sahil kesiminde yer alan bölgede kıyı kenar çizgisi ile ilgili olarak, İstanbul Valiliği Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü’ne kıyı kenar çizgisinin son durumu Plan Proje Müdürlüğümüz tarafından 23.02.2018 tarih ve 590310 sayılı yazısı ile sorulmuş, 09.05.2018 tarih ve 14707 sayılı yazı ile İstanbul Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü, kıyı kenar çizgisi ile ilgili sayısallaştırma işlemlerinin devam ettiği bildirilmiştir. İstanbul Çevre şehircilik İl Müdürlüğü tarafından ilgili dosya Ankara Çevre Şehircilik Bakanlığına gönderildiğinden kıyı kenar çizgisinin son durumunun cevabi yazısına göre ecrimisil işlemi tesis ettirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, kıyı kenar çizgisinin tespiti ile ilgili yazışma yapıldığı gelen cevaba göre gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Mevzuata Aykırı İrtifak Hakkı Tesis Edilerek Kurumun Gelir Kaybına Uğratılması

Kamu idaresi tarafından, Kadir Has Üniversitesine lehine çok düşük bedelle ihalesiz (doğrudan) 49 yıllığına irtifak hakkı tesis edilerek denize sıfır konumda ve 100 dönüm üzerinde bir taşınmazın kullandırıldığı tespit edilmiştir.

Söz konusu taşınmazla ilgili olarak imar durumu değişikliği ile alakalı verilen meclis kararları saklı kalmak kaydıyla irtifak hakkı tesisi ile ilgili meclis kararlarına bakıldığında;

Belediye Meclisinin 03.06.1998 tarih ve 1998/22 sayılı kararında;

Belediyenin mülkiyetinde olan 37 pafta 6984 parsel sayılı 115.669 m2(115 dönüm) yüz ölçümlü taşınmazı 49 yıllığına Kadir Has Üniversitesi lehine irtifak hakkı tesis etmiştir.

Söz konusu meclis kararına dayalı encümen kararında aylık 1.000 Dolar bedel mukabilinde irtifak hakkı tesis edilmiştir.

Bedelin çok düşük verildiğine ve taşınmazın durumunu yeniden görüşmek için toplanan Selimpaşa Belediye Meclisinin 04.11.1999 tarih 1999/62 sayılı kararında:

Kadir Has Üniversitesinin 01.01.2000 tarihinden itibaren her ay 15.000 Dolar, projeye göre yapılacak diğer 3 öğrenim binası için ise binaların bitirilip öğrenime başlandığı tarihten itibaren her bina için aylık 5.000 Dolar kullanım hakkı bedelini Selimpaşa Belediyesine ödeyecektir.(aylık 30.000 Dolar)

Belediye Meclisinin 24.02.2000 tarih ve 2000/17 sayılı Kararında:

“Belediyemizin daha zarara uğratılmaması ve ayrıca Belediye yasalarına da aykırı olarak alınan, 37 pafta 6984 parsel sayılı gayrimenkulün Kadir Has Üniversitesine 49 yıl kullanım hakkı veren 03.06.1998 tarih ve 1998/22 sayılı belediye meclis kararının iptaline ayrıca 03.06.1998 tarih ve 1998/22 sayılı belediye meclis kararına düzenleme getiren 04.11.1999 tarih ve 1999/62 sayılı meclis kararının da iptali.”

06.04.2005 tarih 2005/16 sayılı Selimpaşa Belediye Meclis kararında:

“Selimpaşa belediye meclisinin 03.06.1998 tarih ve 1998/22 nolu kararı ile 17.06.1998 tarih ve 1998/323 sayılı encümen kararı ve 14.12.1998 tarihli protokol doğrultusunda, Selimpaşa Belediyesi adına tescilli olan 451 ada 4 parsel sayılı (100.179,72 metrekare) ‘ lik taşınmazın Kadir Has Üniversitesi Selimpaşa Kampüsü olarak kullanılmak üzere kira sözleşmesi tarihi olan 01.07.1998 tarihinden itibaren aylık 1.000 (bin) dolar karşılığında 49 yıl süre ile tesis edilen irtifak hakkı ile ilgili olarak tapuya şerh verilmesi konusunda karar verildi.” denilmiştir.

Kadir Has Üniversitesi 1982 Anayasa’sının 130 uncu maddesi ile Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre faaliyette bulunmaktadır.

Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde Vakıf; 4721 sayılı Medeni Kanun hükümleri uyarınca kurulmuş, amaç ve faaliyetleri arasında yükseköğretim kurumları kurmaya ilişkin hüküm bulunan, 2547 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri uyarınca yükseköğretim kurumlarını ve bunlara bağlı birimleri kuran veya kurmak için başvuran tüzel kişiliğe sahip mal toplulukları olarak tanımlanmıştır.

Vakıf Yükseköğretim Kurumu; kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile Vakıflar tarafından kurulmuş bulunan üniversite ile yüksek teknoloji enstitüsü ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, meslek yüksekokulu konservatuarlar, araştırma uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmayan meslek yüksekokuludur.

Devlet Yükseköğretim Kurumunun ise; 2547 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Devlet tarafından kurulmuş bulunan üniversite ile yüksek teknoloji enstitüsü ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuarlar, meslek yüksekokulları ve araştırma uygulama merkezleri olduğu ifade edilmiştir.

Yönetmelik’in 5 inci maddesine göre vakıf üniversitesi; gelirlerini sadece kendi üniversitelerini ve mülkiyeti üniversitelere ait kurum ve kuruluşları geliştirmek amacıyla harcamak kaydıyla, vakıflar tarafından kanunla kurulmuş bulunan kamu tüzel kişiliğine sahip, yüksek düzeyde araştırma, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan, fakülte, enstitü, yüksekokul, meslek yüksekokul, destek, hazırlık okulu veya birimleri, benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.

Yönetmelik'in "Mal varlığı" başlıklı 29 uncu maddesine göre; vakıf yükseköğretim kurumlarının bağış ve diğer şekillerde iktisap edecekleri taşınmaz mallar, tapuda vakıf yükseköğretim kurumlarının tüzel kişilikleri adına tescil edilir. Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarına eğitim-öğretim ve araştırma tesisleri, öğretim üyesi lojmanları, öğrenci yurtları, sosyal ve kültürel tesisler kurmak üzere Bakanlar Kurulu Kararı ile Hazineye veya muvafakatleri alınmak suretiyle kamu tüzel kişilerine ait arazi ve tesisler tahsis edilebilir.

2886 sayılı Kanunu'n "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; *Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.*

"İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinde; *Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.*

"Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde; *Mülkiyetin Gayri Ayni Hak Tesisi: Borçlar Kanunu ile Türk Medeni Kanununun trampa ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile ilgili maddelerinde gösterilmiş işlemleri*

"Uygun bedelin tespiti" başlıklı 28'inci maddesinde; *Artırmalarda uygun bedel; tahmin edilen bedelden aşağı olmamak üzere teklif edilen bedellerin en yükseğidir. Eksiltmelerde uygun bedel; tahmin edilen bedeli geçmemek şartı ile, teklif edilen bedellerin tercihe layık görülendir.*

"İhale usullerinin neler olduğu" başlıklı 35'inci maddesinde; *Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlerin ihalelerinde aşağıdaki usuller uygulanır: a) Kapalı teklif usulü, b) Belli istekliler arasında kapalı teklif usulü, c) Açık teklif usulü, d) Pazarlık usulü, e) Yarışma usulü. İşin gereğine göre bu usullerden hangisinin uygulanacağı, bu Kanun hükümlerine uyularak idarelerince tespit edilir.*

Denilmektedir.

Söz konusu taşınmazla ilgili olarak imar durumu değişikliği ile ilgili verilen kararlar saklı kalmak kaydıyla açılan davalardaki mahkeme kararlarındaki gerekçelere bakıldığında;

İstanbul 4.İdare Mahkemesinin 1998/1451 Esas sayılı 2000/639 sayılı kararının gerekçesinde;

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun “Kapsam” başlıklı 1. Maddesinde genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idarelerin özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür..... kuralına yer verilmiştir.

1580 Sayılı Belediye Kanununun 19. Maddesinin 9. Fıkrasında belediyece alınacak satılacak taşınır ve taşınmaz malların satın alınması, satılması birbiriyle değiştirilmesi, kiraya verilmesi, onarılması açık artırma eksiltme ve ihalesi ile muhasebe usulunun uygulamaya konulacak tüzüklere tabi olması ve belediyelerin bu hak ve yetkilerini kanunların vaziyettiği kuyut ve şeriat içinde kullanabilecekleri şeklinde hükme bağlanmıştır.

Kamu yararına ayrılmış belediye taşınmazlarının bir hizmete tahsisi veya tahsisin değiştirilmesi veya gelir getiren hale getirilmesi için belediye meclisince karar alındıktan sonra kira süresi, kime kiralanacağı ve kira bedeli hususlarının 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanarak tespiti gerekmekte olup 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun maddeleri göz ardı edilerek sadece belediye meclisinde alınmış bir karar ile bahse konu belediye taşınmazı üzerinde doğrudan doğruya irtifak hakkı tesisi mümkün bulunmadığından anılan taşınmaz üzerinde 49 yıllığına Kadir Has Üniversitesinin kampüsü olarak irtifak hakkı tesisi yolundaki 03.06.1998 günlü ve 1998/22 sayılı meclis kararında ve 17.06.1998 günlü 1998/323 sayılı encümen kararında hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

İstanbul 2.İdare Mahkemesinin 2000/966 Esas sayılı 2002/797 sayılı kararının gerekçesinde;

1580 sayılı Belediye Kanununun 70’inci ve 83’üncü maddelerine atıfta bulunmuş meclisin kira tahsis irtifak kurma yetkisine sahip olsa bu bu kararları alırken 2886 sayılı kanun hükümlerini dikkate alması (ihale ile verilmesi, süre sınırlaması, bedel tespiti vs.) gerektiğini ifade etmiştir.

06.04.2005 tarihli ve 2005/16 sayılı Belediye Meclis kararının iptali istemi ile İstanbul 1.İdare Mahkemesinde dava açılmıştır. İstanbul 1.İdare Mahkemesinin 2005/1341 Esas sayılı 2007/542 sayılı kararının gerekçesinde;

Kadir Has Üniversitesinin bir vakıf üniversitesi olması nedeniyle kamu tüzel kişiliği bulunan Kadir Has Üniversitesinin verdiği yükseköğrenim hizmeti bir kamu hizmeti niteliği taşıdığından, tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığını ifade etmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri, meclis kararları ile mahkeme kararlarının gerekçelerinden; Belediyenin irtifak hakkının tesis edildiği ilk meclis kararından itibaren 2886 sayılı Kanun kapsamında olduğu, irtifak hakkının bu Kanun bu hükümleri çerçevesinde bu Kanunda belirtilen usullerle yapabileceği, ilgili mahkeme kararlarının gerekçelerinde de bunun bu şekilde olduğunun teyidinin yapıldığı, meclisin ilk kararından sonraki kararlarında aslında düşük bedelle bu irtifak hakkının tesis edildiğinin ve ihale ile verilmesi gerektiğinin teyid edildiği, irtifak hakkı tesis etmesinin meclisin yetkisinde olduğu fakat bu yetkinin sınırsız olmadığı mevzuat çerçevesinde kullanması gerektiği, vakıf üniversitelerinin kamu tüzel kişiliğine haiz bir kuruluş olmakla birlikte kamu kurum ve kuruluşu tabiri içinde yer almadığı anlaşılmaktadır.

Belediyenin 100 dönüm üstünde ve denize sıfır konumda olan çok kıymetli bir taşınmazını aylık sadece 1.000 (Bin) Dolar karşılığında bir vakıf üniversitesine kullandırması; kamu kaynağının etkin kullanmasını ve daha fazla gelir elde etmesini engellemektedir. 196.840.882,86 TL (yüz doksan altı milyon sekiz yüz kırk bin sekiz yüz seksen iki) borç yükü altında olan belediyenin ihalesiz ve düşük bedelle verdiği irtifak hakkı tesisini iptal ettirmesi ve yeniden ihaleye çıkması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Vakıf üniversitelerinin kamu tüzel kişiliğine haiz bir kuruluş olmakla birlikte Kamu Kurum ve Kuruluşu içinde yer almadığı belirtilmektedir. Ancak T.C. Başbakanlık Personel Başkanlığı' nın yayınlarında Kadir Has Üniversitesi Kamu Kurum ve Kuruluşları listesinde yer almaktadır. Bu sebeple 5393 sayılı yasanın 75/d maddesi kapsamına gireceği düşünülmektedir. Kaldı ki meclis kararı 1580 sayılı kanunun yürürlükte olduğu dönemde 70/11 maddesi uyarınca alınmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından Kadir Has Üniversitesinin kamu kurum ve kuruluşları listesinde yer aldığı, kamu tüzel kişiliğine haiz olduğu, 5393 sayılı Kanunu'n 75/d maddesi kapsamına gireceği ve meclis kararının 1580 sayılı Kanunu'n 70/11 maddesine göre alındığı ifade edilmiştir.

2547 sayılı Kanunu'nun 56 ncı maddesinde üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitülerinin genel bütçeye dahil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan mali muafiyet, istisnalar ve diğer mali kolaylıklardan aynen yararlanacakları hükmü yer almaktadır. Söz konusu madde hükmü incelendiğinde; vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının genel bütçeye dahil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan mali muafiyetler, istisnalar ve diğer mali kolaylıklardan aynen yararlanacakları sonucu çıkmaktadır. Maddede geçen mali muafiyet ve istisna ifadeleri

vergi, resim ve harç istisna ve muafiyetlerini ifade ettiği söz konusu hükümlerin taşınmazların tahsisi ile bir ilgisinin bulunmadığı açıktır. Mali kolaylığın neleri kapsadığı ise Kanunda belirtilmemiştir. Kaldı ki, genel bütçeli idarelerin taşınmaz tahsis etme veya bu idarelere taşınmaz tahsis edilmesine ilişkin işlemler bu idarelerin kamu idaresi sıfatlarından kaynaklanan yetkiler olup bu yetkilerin mali kolaylık kapsamında değerlendirilmesine de imkân bulunmamaktadır.

Anayasa' nın 130 uncu maddesinde, vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumlarının sadece mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabi olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla, diğer kamu idarelerinden taşınmaz tahsisi işlemi bu kapsamda yer almamaktadır.

5393 sayılı Kanunu'n 75 inci maddesi hükmüne göre Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda; kendisine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir.

Belediyenin taşınmaz tahsisi ile ilgili yetkisini Kanunun 75 inci maddesinde belirtilen sınırlamalar dahilinde kullanması mümkündür.

Vakıf üniversiteleri kamu tüzel kişiliğine sahip olmakla birlikte bu madde de belirtilen kamu kurum ve kuruluşu sayılamayacağından belediyeye ait bir taşınmazın bedelli ya da bedelsiz olarak bu üniversiteye tahsisi mümkün değildir.

Kaldı ki 1580 sayılı Kanunu'n yürürlükte olduğu dönemde tesis edilen işlem tahsis işlemi değil irtifak hakkının kurulmasıdır. 1580 sayılı Kanunu'n yürürlükte olduğu ve irtifak hakkının tesis edildiği dönemde 2886 sayılı Kanun hükümleri de yürürlükte idi.

Belediye taşınmazının bir kamu tüzel kişiliğine veya üçüncü şahıslara kiralanmasında veya bu kişiler lehine irtifak hakkı kurulmasında mevzuatta engelleyici bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak irtifak hakkının mevzuatta belirtilen şekilde kurulması gerekmektedir.

Bulgu da belirtilen mahkeme kararlarından ve irtifak hakkının kurulmasından sonraki meclis kararlarından anlaşılacağı üzere; irtifak hakkının 2886 sayılı Kanun hükümleri göz ardı

edilerek ihale yapılmadan kurulduğu, irtifak hakkının rayiç bedelin çok çok altında bir bedel karşılığında verildiği anlaşılmaktadır. 2886 sayılı Kanun hükümlerine aykırı tesis edilen işlemin iptal edilmesi, söz konusu yer ile ilgili tekrar irtifak hakkı kurulacak ise 2886 sayılı Kanun hükümlerinin dikkate alınması, irtifak hakkı bedelinin de günün rayiçlerine uygun olarak belirlenmesi ve nihayetinde idari işlemlerin buna göre tesis edilmesi gerekmektedir. Bulgu konusu edilen hukuka aykırı işlemlerin giderilip giderilmediği hususu takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 9: Tahakkuk Etmiş Kira Gelirleri Tahsilat Oranının Yeterli Düzeyde Bulunmaması

Silivri Belediyesi ile kiracıları arasında yapılan taşınmaz kira sözleşme bedelleri ile belediye tarafından takdir edilen ecrimisil bedellerine ilişkin 15.041.503,67 TL'lik toplam tahakkuk tutarının 5.477.002,10 TL'lik kısmı tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri*" başlıklı 38'inci maddesinde aynen;

"a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek..." denilmektedir.

Bu madde hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "*Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları*" başlıklı 61'inci maddesinde ise muhasebe yetkilisine gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un, "*Ödeme zamanı ve önce ödeme*" başlıklı 37'nci maddesinde; amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Maliye Vekaletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği hükmü yer almaktadır.

6183 sayılı Kanun'un "*Ödeme emri*" başlıklı 55'inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunur.” denilmektedir.

Yukarıdaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir “ihbarname” düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, 7 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir “ödeme emri” düzenlenerek tebliğ edilmelidir.

Yapılan araştırma ve inceleme sonucunda, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere; 2016 Yılından 8.326.332,62TL kira alacağının devir edildiği, 2017 Yılı sonu itibariyle toplam 15.041.503,67 TL taşınmaz kira gelirinin tahakkuk ettirildiği, 2017 Yılı kira alacağı tahsilatının, 5.477.002,10 TL olduğu, 2018 Yılına devreden kira alacağı tahakkuk tutarının 9.964.501,57 TL olduğu ve kurum kira alacağı tahsilat oranının, % 36,4’te kaldığı anlaşılmıştır. Tahsilat oranlarının düşük düzeyde bulunması kurumun tahsilat sürecinde zorluk yaşadığını göstermekte ve bu durum kurum mali tablolarını olumsuz yönde etkilemektedir.

Tablo 6: Ecrimisil ve Kira Gelirlerinin Tahsilat Oranları

2017 YILI GELİR AYRINTISI					
Gelir Açıklaması	2016 Yılından Devir	2017 Yılı Toplam Tahakkuk	2017 Yılı Net Tahsilat	2018 Yılına Devreden Tahakkuk	Tahsil Oranı (%)
Ecrimisil Gelirleri	2.564.347,29	2.566.142,63	2.380.941,50	2.749.548,42	54
Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	6.161.985,33	4.149.028,42	3.096.060,60	7.214.953,15	30
Toplam	8.326.332,62	6.715.171,05	5.477.002,10	9.964.501,57	36,4

Kamu idaresi cevabında; “Kira ve ecrimisil alacaklarımız için ödeme emirleri düzenlenmiş tahsilatı yasal süre içinde gerçekleşmeyen kiralamalar için tahliye davaları açılmak üzere hukuk işlerine sevk edilmiş takibi yapılarak tahsilat hızı arttırılmaya çalışılmaktadır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, gerekli çalışmaların yapılmaya çalışıldığı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Mülkiyeti Kamu İdaresine Ait Olan Taşınmazların Pazarlık Usulüyle Kiraya Verilmesi

Mülkiyeti kamu idaresine ait olan aşağıdaki tabloda belirtilen taşınmazların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesine göre pazarlık usulü yöntemi kiraya verildiği, tablo 9'da belirtilen taşınmazların da aynı Kanununun 51/a maddesine göre kiraya verildiği dolayısıyla Kanunda belirtilen kapalı teklif ve açık teklif usullerinden kaçınıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 7: 2886 Sayılı Kanunu'nun 51/g Maddesine Göre Kiraya Verilen Taşınmazlar

No	Mahalle	Ada	Parsel	Alan (M2)	Kiracı	Güncel Kira Bedelleri
1	Mimarsinan	655	15	3,715.14	Mimarsinan Spor Kulübü	775.00 TL
2	Pmp	27	11	100.00	S.S Silivri Su Ürünleri Kooperatifi	2,940.00 TL
3	Kadıköy	---	2162	550.00	Silivri Kadıköy Spor Kulübü	240.00 TL
4	Kadıköy	---	2162	150.00	Silivri Kadıköy Spor Kulübü	155.00 TL
5	Ortaköy	---	2494	8.00	Türkiye Finans Katılım Bankası	6,770.00 TL
6	Pmp			30.00	Serhat Köksalan	370.00 TL
7				30.00	Gürcan Güvenç	400.00 TL
8				30.00	Halit Toğan	400.00 TL
9				30.00	Nurcan Aydoğan	400.00 TL
10				30.00	Tuncay Meşe	400.00 TL
11				30.00	Özcan Abak	280.00 TL
12	Fatih Merkez	151	25	380.00	Günay Noyan	3,250.00 TL
13	Selimpaşa		6725	24.44	Ümit Yalın	530.00 TL
14	Selimpaşa		6725	24.44	Volkan Aydın	540.00 TL
15	Selimpaşa		6725	24.44	Mustafa Canarşlan	505.00 TL
16	Selimpaşa		6725	24.44	Mustafa Canarşlan	500.00 TL
17	Selimpaşa		6725	24.44	Saniye Yılmaz	485.00 TL
18	Selimpaşa		6725	24.44	Hasan Önal	500.00 TL
19	Selimpaşa		6725	24.44	Kenan Gümüşay	505.00 TL
20	Selimpaşa		6725	24.44	Suat Karabaş	540.00 TL
21	Selimpaşa		6725	12.68	Akın Geniş	265.00 TL
22	Çeltik		2703	35.00	Hakan Baysal	180.00 TL
23	Çeltik		2703	35.00	Nurettin Adalı	180.00 TL
24	Çeltik		2659	10.00	Ergin İresar	180.00 TL
25	Çeltik		2659	50.00	Rumi Geçer	630.00 TL

26	Çeltik		2659	225.00	Aydın Aydağ	1,150.00 TL
27	Çeltik		2659	28.00	Nejla Coşkuntuna	335.00 TL
28	Çeltik		2659	10.00	Ferdi Akçer	155.00 TL
29	Fevzipaşa	16	99	16.00	Özlem Turna	320.00 TL
30	Fevzipaşa	16	99	16.00	Özlem Turna	370.00 TL
31	Çeltik		2703	35.00	Gülten Coşkuntuna	180.00 TL
32	Çeltik		2703	35.00	Gülten Coşkuntuna	180.00 TL
33	Çeltik		2703	35.00	Gülten Coşkuntuna	180.00 TL
34	Çeltik		2703	35.00	Gülten Coşkuntuna	180.00 TL
35	Çeltik		2659	20.00	Behçet İresar	310.00 TL
36	K.Kılıçlı		547	45.00	Kerem Eskici	380.00 TL
37	Seymen		1617	36.00	S.S. Silivri Ve Köyleri Süs Bitkileri Üretim Paz. Koop.	450.00 TL
38	Büyüksinekli		1013	65.00	Birol Balcı	1,030.00 TL
39	Kadıköy		2162	120.00	Sami Türel	1,500.00 TL
40	Pmp	1077	5	57.65	Silivri Avcılık Ve Atıcılık İhtisas Spor Kulübü Derneği	115.00 TL
41	Gazitepe		1002 1005	2,519.00	Gazitepe Spor Kulübü Derneği	160.00 TL
42	Pmp	21	26	49.00	Silivri Kuzey Kafkas Kültür Derneği	140.00 TL
43	Sancaktepe	149	1	30.00	Çanta Cami Yaptırma Ve Yaşatma Derneği	70.00 TL
44	Fatih Mh. Merkez	186	7	12.00	Büyük Mübadele Derneği	75.00 TL

Yukarıdaki tabloda belirtilen taşınmazların, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesine istinaden pazarlıkla yapılması mümkün değildir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 2' nci maddesi;

“Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.

...”

36' ncı maddesi;

“Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.

Ancak, 44 üncü maddede gösterilen işler belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45 inci maddede gösterilen işler açık teklif usulüyle, 51 inci maddede sayılan işler pazarlık, 52'nci maddede gösterilen işler de yarışma usulüyle yaptırılabilir.”

51/g maddesi;

“Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi,...”

Hükümlerine yer vermiştir.

Yukarıdaki Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun'un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun'un 36'ncı maddesi hükmünde yer alan Kapalı Teklif Usulünün esas usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dahilinde uygulanacak istisnai usuller mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

2886 sayılı Kanun'un 51/g maddesi, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisine izin vermekte ve dolayısıyla Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar için söz konusu hüküm doğrultusunda pazarlık ihalesi yapılmasına ise imkân vermemektedir.

Her ne kadar, 2886 sayılı Kanununun “Kapsam” başlıklı 1'inci maddesi; belediyelerin alım, satım, yapım, kira, hizmet trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanundaki yazılı hükümlere göre yürütüleceği belirtilmiş ise de, "Devletin özel mülkiyetindeki" ve "Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler" ifadelerinden; Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların değil, bilakis Hazineye ait olan taşınmazların tarif edildiği hususu aşikârdır.

Nitekim Danıştay 13' üncü Dairesinin 21.10.2008 tarih ve E:2007/4476, K: 2008/6874 sayılı Kararında;

“Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazın, 2886 sayılı Kanun'un 51. maddesinin (g) bendi uyarınca, pazarlık usulü ile turizm amaçlı tesis yapılmak ve işletilmek üzere mülkiyetten gayri ayni hak tesis edilmek suretiyle, (daimi ve sürekli üst hakkı kurulmak suretiyle) 30 yıllığına kiralanmasına ilişkin belediye encümeni kararını, belediyelere ait taşınmazların "devletin özel mülkü" ve "devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer" lerden olmadığı, bu nedenle 2886 sayılı yasa'nın 51/g maddesi kapsamında kiralanmasının, trampasının ve mülkiyetin gayri ayni hak

tesisi yoluyla devrinin, olanaklı olmadığı gerekçesiyle, iptal eden mahkeme kararının hukuka uygun olduğu” hususu hüküm altına alınmıştır.

Tablo 8: 2886 Sayılı Kanunu’nun 51/a Maddesine Göre Kiraya Verilen Taşınmazlar

No	Mahalle	Ada	Parsel	Alan (M2)	İhalenin Kanun Maddesi	Kiracı	Güncel Kira Bedelleri
1	Alibey	413	28	4.00	2886 D.İ.K 51/a	Volkan DURAN	875.00 TL
2	Yolçatı	---	552	14,050.00	2886 D.İ.K 51/a	İdriz AKTAŞ	1,310.00 TL
3	İsmetpaşa			250.00	2886 D.İ.K 51/a	Trakya Meşrubat Dağ.Tic.Ltd.Şti.	1,650.00 TL
4	Fatih Merkez	145	32	28.00	2886 51/a	Ahenk Sanat Gençlik Ve Spor Kulübü Derneği	85.00 TL
5	Selimpaşa	1282	1	71.44	2886 51/a	Sevgi Dalda	1,450.00 TL
6	Alibey	413	28	135.00	2886 51/a	Bünyamin Altınkoç	550.00 TL
7	Gümüşyaka		9273	7.26	2886 51/a	Türkiye İş Bankası A.Ş.	7,950.00 TL
8	Selimpaşa		6725	24.44	2886-51/a mad.	Yakup Kalmuk	670.00 TL
9	Selimpaşa		6725	4.75	2886-51/a mad.	T.C. Ziraat Bankası Silivri Şubesi	9,120.00 TL
10	Gümüşyaka		9273	6.36	2886-51/a mad.	Finansbank A.Ş.	9,300.00 TL
11	Fevzipaşa	28	2	7.00	2886-51/a mad.	T.C. Ziraat Bankası Silivri Şubesi	7,400.00 TL
12	Ortaköy	608	1	1,400.00	2886-51/a mad.	Erişler Yem San. Ve Tic. A.Ş.	500.00 TL
13	Selimpaşa	339	1	22,754.00	2886-51/a mad.	Selimpaşa Spor Kulübü	100.00 TL
14	Selimpaşa		6725	8.75	2886-51/a mad.	Türkiye Vakıflar Bankası	9,500.00 TL
15	Gümüşyaka		11769	1,500.00	2886-51/A mad.	Serdar Özcan	305.00 TL
16	Alibey	413	28	15.00	2886-51/a mad.	Selami Tırış	305.00 TL
17	K.Kılıçlı		547	20.00	2886-51/a mad.	İmren Dış Tic. Gıda Ve Tarım Ürünleri San.Ltd.Şti.	150.00 TL
18	Gümüşyaka		9273	8.96	2886-51/a mad.	Türkiye Halk Bankası	9,600.00 TL
19	Selimpaşa		6725	24.44	2886-51/a mad.	Lale Bilkay	705.00 TL
20	Alibey	873	5	384.25	2886-51/a mad.	Selim Alhan	380.00 TL
21	Alibey	262	69	6.00	2886-51/a mad.	Türkiye İş Bankası	12,650.00 TL
22	Selimpaşa		5733 5734	35.00	2886-51/a mad.	Gökben Ateş	135.00 TL

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (a) bendinde yer, özellik (askeri birliklerin kuruluş özellikleri dahil) ve nitelikleri itibariyle her yıl Genel Bütçe Kanununda gösterilecek belli tutarları aşmayan ve süreklilik göstermeyen, bu Kanunu'nun 1'inci maddesinde gösterilen işlerin pazarlık usulüyle yapılabileceği hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu tablo 9'da belirtilen kiralamalar öteden beridir ilgili Kanun hükmüne göre yapılmakta olup encümen veya meclis kararlarıyla kira süreleri uzatılmışlardır. İhale tarihlerinde yürürlükte olan Devlete Ait Taşınmaz Mal Satış, Trampa, Kiraya Verme, Mülkiyetin Gayrı Aynî Hak Tesis, Ecrimisil ve Tahliye Yönetmeliği'nin 65'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında Kanun'un 51'inci maddesinin (a) bendine göre her yıl Genel Bütçe Kanununda gösterilecek belli tutarın içinde kalsa dahi kiralama ihalelerinin pazarlıkla yapılamayacağı belirtilmiştir.

Danıştay 13'üncü Dairesinin 14.09.2009 tarih ve E:2008/3503, K: 2009/8348 sayılı Kararında; *"Bu durumda, ihalenin İl Özel İdaresi tarafından yapılmasında hukuka aykırılık bulunmamakta ve pazarlık usulünde önceki işletmecilerin haberdar edilerek tekliflerinin alınması zorunluluğu olmamakta ise de, 2886 sayılı Kanun'un 51. maddesinin (a) bendinde süreklilik arzeden işlerin bu madde kapsamında ihale edilemeyeceğinin öngörüldüğü ve Devlete Ait Taşınmaz Mal Satış, Trampa, Kiraya Verme, Mülkiyetin Gayrı Aynî Hak Tesis, Ecrimisil ve Tahliye Yönetmeliği'nin 65. maddesinin 3. fıkrasında Kanun'un 51. maddesinin (a) bendi uyarınca belirlenen tutarın altında kalsa dahi kiralama ihalesinin pazarlık usulüyle yapılamayacağı belirtilmiş göz önünde bulundurulduğunda, ihalenin Kanun'un 51. maddesinin (a) bendi uyarınca yapılmasında hukuka aykırılık bulunmadığı"* hususu hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca Taşınmaz bedel tespitleri ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılmadığından, istenildiğinde taşınmazın kira bedeli her yıl Genel Bütçe Kanununda gösterilecek tutarları aşmaması da sağlanabilmektedir. Kiralama işlerinin tamamına yakını pazarlık usulüyle yapıldığından emsal kira bedellerinin oluşmasına da engel olunmuştur. Taşınmazların rayiç kira bedellerinin tespitleri yüksek maliyetlere neden olduğundan tarafımızca yapılamamıştır fakat Özel sektörün kendi aralarında kiraya verdiği ve belediye taşınmazlarına emsal olabilecek nitelikteki taşınmazların kira bedelleri ile ilgili edinilen şifai bilgilere göre kira bedellerinin 2 ile 5 kat arası daha fazla olduğu görülmüştür.

Tablo 9'da belirtilen taşınmazların kiraya verme işleri süreklilik arz eden işler olduğundan 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (a) bendine göre kiraya

verilmesi mümkün değildir.

Dolayısıyla, yukarıda izah edilen gerekçeler karşısında, tablo 8 ve tablo 9’da belirtilen taşınmaz kiralamaları mevzuat hükümlerine aykırıdır. Taşınmaz kiralama işlemlerinin Devlet İhale Kanunu’nda belirtilen kapalı teklif veya açık teklif usulleriyle yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bundan sonraki uygulamalarda bulguda belirtilen görüşler dikkate alınarak, bundan sonraki işlemlerde pazarlık usulü ile herhangi bir ihale işlemi yapılmayacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, bundan sonraki işlemlerde pazarlık usulü ile herhangi bir ihale işlemi yapılmayacağı ifade edilmiştir. Söz konusu taşınmazların kira süreleri bittikten sonra kira süreleri uzatılmadan mevzuat hükümleri çerçevesinde kiraya verilmesi gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: İlçe Sınırlarında Bulunan Derneklere Rayiç Değerin Altında ve İhalesiz Taşınmaz Kiralanması

Kurumun sahip olduğu aşağıdaki tabloda belirtilen taşınmazlarını emsallerine göre çok daha düşük bedellerle ihalesiz kiraya verildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun “*Tahmin Edilen Bedelin Tespiti*” başlıklı 9’uncu maddesinde; “*Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir.*” denilmektedir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu’nun “*Belediye başkanının görev ve yetkileri*” başlıklı 38’inci maddesinin (e) bendinde belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etme yetki ve görevi belediye başkanına verilmiştir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun “*Tanımlar*” başlıklı 3’üncü maddesinin (g) fıkrasında; “*Kamu kaynakları: Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri*” denilerek taşınmazlar kamu kaynakları arasında sayılmıştır.

Aynı Kanunun “Üst Yöneticiler” başlıklı 11’inci maddesinde belediyelerde üst yönetici belediye başkanı olarak belirlenmiştir. Aynı maddenin 2’nci fıkrasında;

“Üst yöneticiler, ... sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, ... mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar.” denilmektedir.

Kurumun kaynaklarının verimli kullanılması ve oluşan/oluşabilecek gelir kaybının önlenmesi babında; bedel tespit ve takdir işlemlerinde, taşınmazın konumu ve özellikleri göz önünde bulundurulmak suretiyle rayiç bedellerinin esas alınması, rayiç bedeller üzerinden ihaleye çıkılması, ihalede açıklık ve rekabet ortamının oluşturularak kurumun gelir kaybının ortadan kaldırılması gerektiği düşünülmektedir.

Tablo 9: Derneklere Düşük Bedelle Verilen Taşınmazlar

No	Mahalle	Ada	Parsel	No	Alan (M2)	Faaliyet Konusu	Kiracı	Güncel Kira Bedelleri
1	Fatih Merkez	145	32	-	28.00	Büro	Ahenk Sanat Gençlik Ve Spor Kulübü Derneği	85.00 TL
2	Fener		4150-4155-4156	-	500.00	Spor Lokali	Fener Köyü Spor Kulübü Derneği	64.00 TL
4	Fener		4150-4155-4156	-	120.00	Sağlık Evi	Fener Köyü Spor Kulübü Derneği	BEDELSİZ
5	Pmp	1077	5	118 (38 nolu Bağ. Bölüm.)	57.65	Büro	Silivri Avcılık Ve Atıcılık İhtisas Spor Kulübü Derneği	115.00 TL
6	Gazitepe		1002 1005	-	2,519.00	Halı Saha	Gazitepe Spor Kulübü Derneği	160.00 TL
7	Pmp	21	26	-	49.00	Büro	Silivri Kuzey Kafkas Kültür Derneği	140.00 TL
8	Gazitepe		1221	-	50	Lokal	Gazitepe Spor Kulübü Derneği	250.00 TL
9	Sancaktepe	149	1	59/C	30.00	Yem Satışı	Çanta Cami Yaptırma Ve Yaşatma Derneği	70.00 TL
10	Sancaktepe	149	1	2/A	30.00	Berber Dükkanı	Çanta Cami Yaptırma Ve Yaşatma Derneği	70.00 TL

11	Sancaktepe	149	1	2/B	30.00	Bakkal Dükkanı	Çanta Cami Yaptırma Ve Yaşatma Derneği	70.00 TL
12	Sancaktepe	149	1	59/A	30.00	Kebapçı	Çanta Cami Yaptırma Ve Yaşatma Derneği Sicil:237839	70.00 TL
13	Sancaktepe	149	1	59/B	30.00	Market Manav	Çanta Cami Yaptırma Ve Yaşatma Derneği	70.00 TL
14	Fatih Mh.	186	7		12.00	Büro	Büyük Mübadele Derneği	75.00 TL
15	Pmp	1077	5	32	102	Dernek	Silivri Önder Çiftçi Derneği	113.00 TL
16	Alibey	413	28		30	Dükkan	Silivri Romanları Kültür ve Day. Der.	538.20 TL
17	Pmp	33	3		40	Dükkan	Silivri Romanları Kültür ve Day. Der.	323.00 TL
18	Selimpaşa	-	5882	-	160.00	Dernek Binası	Selimpaşa Epivates Bigados Tarihi Kültürel Sosyal Eğ. ve Araş. Der.	118.00 TL

Kamu idaresi cevabında; “Bahse konu derneklere 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g ve 51/a maddesine göre kiralama işlemi yapılmıştır. Ancak Danıştay 11. Dairesinin Kararı doğrultusunda bundan sonraki uygulamalarda bu maddelere göre uygulama yapılmayacak olup, bundan sonraki uygulamalarda da bedel tespitinde de, taşınmazın konumu ve özellikleri göz önüne bulundurulacak rayiç bedeller esas alınacak şekilde işlem yapılmasında azami dikkat gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, bundan sonraki bedel tespitlerinde; taşınmazın konumu ve özellikleri göz önüne bulundurulacağı ve rayiç bedellerin esas alınacağı ifade edilmiştir. Söz konusu kiraya verilen yerler emsallerine göre düşük kira bedelleri ile kiraya verilmiştir. Kira rayiç değer tespitlerinin yapılarak kira bedellerinin güncellenmesi ve kira sürelerinin bitiminde mevzuat hükümleri çerçevesinde yeniden kiraya verilmesi gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: Spor Kulüplerine Yapılan Taşınmaz Kiralamalarının Mevzuata Aykırı Olması ve Kira Tahsilatlarının Yapılmaması

Mülkiyeti veya tasarrufu belediye ait yüksek kira geliri getirmesi muhtemelen olan

otopark, düğün salonu, halısaha vs amaçlarla kullanılan aşağıdaki listede belirtilen taşınmazların çok düşük bedellerle spor kulüplerine kiraya verildiği ve bu kulüplerden herhangi bir tahsilat işleminin de yapılmadığı/yapılmadığı, Silivri Spor Kulübüne (profosyonel spor Kulübü) sahildeki en işlek otopark alanının herhangi bir meclis veya encümen kararı alınmadan ücretsiz kullandırıldığı, Alibey Spor Kulubunun işlettiği otopark alanının İstanbul 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 12.03.2015 tarih ve 1332 sayılı Kararında otopark olarak kullandırılmaması gerektiği halde kullandırıldığı ve kira süresi bittiği halde tahliye edilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 10: Kulüplerden Tahsil Edilmeyen Kiralar

Kiracının Ünvanı	Alan (M2)	Taşınmaz Faaliyet Konusu	İlk Kira Bedeli (TL)	Güncel Kira Bedelleri (TL)	Ort. Aylık Kira (TL)	Güncel Borç (Günü Geçen Kira/İşgal)-TL		Ödenme Yapılmayan Ortalama Aylık Süre
Mimarsinan Spor Kulübü	3.715,14	Halı Saha	500,00	775,00	637,50	87.249,29	87.249,29	137
Silivri Kadıköy Spor Kulübü	550,00	Düğün Salonu	135,00	265,00	200,00	23.416,24	40.390,24	117
Silivri Kadıköy Spor Kulübü	150,00	Spor Lokali	85,00	170,00	127,50	16.974,00		133
Selimpaşa Spor Kulübü	22,754	Halı Saha	60,00	100,00	80,00	3.131,25	3.131,25	39
Fener Köyü Spor Kulübü Derneği	500,00	Spor Lokali	50,00	64,00	57,00	3.528,27	8.498,59	62
Fener Köyü Spor Kulübü Derneği	300,00	Düğün Salonu	100,00	100,00	100,00	4.970,32		50
Silivri Avcılık Ve Atıcılık İhtisas Spor Kulübü Derneği	57,65	Dernek Binası	90,00	115,00	102,50	845,63	5.185,79	8
Silivri Avcılık Ve Atıcılık		Büfe	150,00	160,00	155,00	4.340,16	4.340,16	28
Gazitepe Spor Kulübü Derneği	2.519,00	Halı Saha	125,00	160,00	142,50	12.115,22	39.030,44	85
Gazitepe Spor Kulübü Derneği	50	Lokal	200,00	280,00	240,00	26.915,22		112
Ortaköy Spor Kulübü	80	Lokal	275	390,00	332,50	37.709,85	45.165,13	113
Ortaköy Spor Kulübü	295	Düğün Salonu	300	323,00	311,50	7.455,28		24
Kavaklı Spor Kulübü		Spor Lokali	775	1.000,00	887,50	63.283,55	63.283,55	71

Alibey Spor Kulübü		Büfe	150	160,00	155,00	4.340,16	4.340,16	28
Alibey Spor Kulübü	3024	Otopark Alanı	1.500	2.360,00	1.930,00	277.172,76	277.172,76	144
Gümüşyaka Spor Kulübü Derneği		Çay Bahçesi	100	265,00	182,50	30.642,60	46.513,46	168
	Top: 28.825,00 m2 Wc: 28,80 m2 Cafe: 327,00 m2 Pik. Al.: 25.469,20 m2	Büfe Ve Wc	265	345,00	305,00	15870,86		52
Alipaşa Spor Kulübü	Top: 20.057,088 m2 Açık: 19.623,835 m2 Kap: 433,250 m2	Spor Sahası	500	2.680,00	132,50	11.310,78	11.310,78	85
Çanta Spor Kulübü Derneği		Büfe	2250	2.610,00	810,00	19.398,91	13.268,68	16
Çanta Spor Kulübü Derneği	Top: 220,00 m2 Açık: 208,00 m2 Kap: 12,00 m2	Büfe	525	615,00	190,00		2.143,30	11
Çanta Spor Kulübü Derneği	Top: 28,26 m2	Büfe	1000	1.165,00	90,21		3.986,93	44
Ahenk Sanat		Büfe	150	160,00	155,00	2.432,22	2.432,22	16
Silivri Spor Kulübü	579	Otopark Alanı		Bedelsiz			721.894,61	
Silivri Spor Kulübü	17.284,80	Otopark Alanı	4.580	6.500	5.540	721.894,61		130
Silivri Spor Kulübü	Top: 147,40 m2 Açık: 91,12 m2 Kap: 56,28 m2	Park	150	160	155	100	518,36	3
Ödenmeyen Toplam Borç							1.379.855,70	

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinde aynen;

“a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

...f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek...” denilmektedir.

Bu madde hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun *“Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları”* başlıklı 61'inci maddesinde ise muhasebe yetkilisine gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un, *“Ödeme zamanı ve önce ödeme”* başlıklı 37'nci maddesinde; amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Maliye Vekâletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği hükmü yer almaktadır.

6183 sayılı Kanun'un *“Ödeme emri”* başlıklı 55'inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunur.” denilmektedir.

Yukarıdaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir *“ihbarname”* düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, 7 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir *“ödeme emri”* düzenlenmesinin gerektiği anlaşılmaktadır.

Silivri ilçe sınırları içerisinde çok fazla sayıda spor kulübü bulunmaktadır. Bütçe imkanları kısıtlı ve yüklü bir borç stokuna sahip olan belediyenin bütün spor kulüplerine, yüksek gelir getirmesi muhtemel olan otopark yerlerini, düğün salonlarını ve işyerlerini düşük kira bedelleri ile kiralaması ve bu kiralaları almaması kaynakların israf edildiği anlamına gelmektedir.

Kurumun söz konusu kaynaklarının zayi edilmemesi ve etkin kullanılması babında taşınmazların rayiç kira bedellerini tespit ettirmesi, rayiç kira bedelleri üzerinden tahakkuk

yaptırması, tahakkuk etmiş kira bedellerinin ödenmesi için gerekli yasal yollara başvurması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Spor Kulüplerinin kurumumuza olan vadesi geçen borçları ile ilgili olarak ödeme emirleri düzenlenerek tebliğ edilmiş olup, tahsiline çalışılmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, vadesi gelen borçlar ile ilgili ödeme emirlerinin düzenlendiği ve tahsilatlarının yapılmaya çalışıldığı ifade edilmiştir. Ancak spor kulüplerinin tamamına yakını kira süresi boyunca herhangi bir kira ödemesinde bulunmamıştır. Kirası ödenmeyen yerlerin kira sözleşmelerinin iptal edilmesi ve tahsilatları için gerekli takip işlemlerinin yapılması, kira süresi biten yerlerin tahliye edilerek kapalı teklif usulü ve/veya açık teklif usulleriyle yeniden kiraya verilmesi, 12.03.2015 tarih 1332 sayılı İstanbul 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Kararına göre işlem tesis edilmesi, kamu zararının oluşmasını engelleme babına Silivri Spor Kulübüne ücretsiz olarak kullanılan otopark yeri ile ilgili gerekli tahakkuk işlemlerinin yapılması gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Kamunun Yararlanmasına Bırakılan Yerlerin Özel Siteler Tarafından Site İçlerine Alınmak Suretiyle Bedelsiz Kullanılması

Belediyenin hüküm ve tasarrufunda olup imar planında yeşil alan, park, yol veya otopark vs. olarak ayrılan yerlerin Silivri'deki konut siteleri tarafından etrafları duvarlar ile çevrilerek site içlerinde bırakılmak suretiyle havuz, çocuk parkı, yürüyüş yolları, site içi sosyal alan vs. amaçlar için kullanıldığı, deniz kenarında olan büyük sitelerin, site etraflarını duvarlar ile örmelerinden dolayı halkın denize inmelerinin de engellendiği görülmüştür. Kamu idaresinin söz konusu işgalli alanlardan sadece 2 site için ecrimisil tahakkuk işlemi yaptığı diğer 53 site için herhangi bir ecrimisil tahakkuk işlemi yapmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 11:Belediyenin Hüküm veya Tasarrufunda Olmasına Rağmen Herhangi Bir Bedel Alınmadan Kullanılan Alanlar

No	Site Adı	Site Alanı	Park Alanı	Spor Tes. Alanı	Sosyal Tesis Alanı	Otopark Alanı	Ağaçlan Dırılacak Alan	Özel Rekr. Alanı	Yol Alanı	Toplam Kullanılan (m ²)	Açıklama
1	Kıyı Kent Sitesi	44378 m ²		645 m ²						645 m ²	Site etrafı çevrili olup, Spor Tesisi ve Kadastral yollar site kullanımındadır.

2	Bağkent Sitesi	44300 m ²	2780 m ²		1550 m ²			14500 m ²	18830 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı, Sosyal Tesis alanı ve Kadastral yollar site kullanımındadır. Sosyal Tesis alanı üzerinde havuz mevcut.
3	Basıncent 1 Sitesi	40000 m ²	11640 m ²						11640 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral boşluklar site kullanımındadır.
4	Fındıklı Sitesi	35000 m ²						6000 m ²	6000 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollar site kullanımındadır.
5	Büyük Erseven Sitesi	50000 m ²						13000 m ²	13000 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollar site kullanımındadır.Site girişi kapalı.
6	Usta Sitesi	12000 m ²			790 m ²				790 m ²	Otopark alanı site kullanımındadır.
7	2.Erseven Sitesi	26000 m ²						6000 m ²	6000 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollar site kullanımındadır.Site girişi kapalı.
8	Batı Trakya Sitesi	3900 m ²	886 m ²						886 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı site kullanımındadır. Park alanı üzerinde Havuz ve Futbol Sahası mevcut.
9	İstanbul Kent Sitesi	25000 m ²						6000 m ²	6000 m ²	Kadastral yollar site kullanımındadır. Site girişi kapalı.
10	Sinpaş Pasha Yalı Sitesi	44760 m ²	18305 m ²						18305 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı site kullanımındadır.Park Alanı alanı üzerinde Kamelye ve Spor Alanı mevcut.
11	Dostkent Sitesi	6265 m ²	1303 m ²						1303 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı site kullanımındadır. Park Alanı üzerinde Havuz mevcut.
12	Denizkent Sitesi	10000 m ²						7000 m ²	7000 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollar site kullanımındadır. Site girişi kapalı.
13	Denizkent Sitesi	33000 m ²						3700 m ²	3700 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollar site kullanımındadır. Site girişi kapalı.
14	Saray Sitesi	11300 m ²						3200 m ²	3200 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollar site kullanımındadır. Site girişi kapalı.
15	Ufuk Otman Tatil Sitesi	19000 m ²	3070 m ²					3000 m ²	6070 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı ve Kadastral yollar site kullanımındadır.Park alanı üzerinde havuz mevcut.
16	Gümüşkumsal Tatil Sit.	52000 m ²						13000 m ²	13000 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollar site kullanımındadır.
17	Billur Kent Sitesi	19000 m ²	2121 m ²					3000 m ²	5121 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı ve Kadastral yollar site kullanımındadır.
18	Yeşilkent Sitesi	52000 m ²						4000 m ²	4000 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı ve Kadastral yollar site kullanımındadır.
19	Yoncaköy Sitesi	6500 m ²				711 m ²			711 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollar site kullanımındadır.
20	Akçaköy Tatil Sitesi	5400 m ²						138 m ²	138 m ²	Site etrafı çevrili olup, parseller arası kadastral yollar site kullanımındadır.
21	Demirkaya Sitesi	20000 m ²	3070 m ²					2000 m ²	5070 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanları ve Kadastral yollar site kullanımındadır. Park alanı üzerinde havuz ve kamelya mevcut.

22	Başkent Sitesi	11000 m ²	581 m ²					3500 m ²	4081 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı ve kadastral yollar site kullanımındadır.
23	Doğakent Sitesi	5600 m ²			664 m ²			2000 m ²	2664 m ²	Site etrafı çevrili olup, Otopark alanı ve kadastral yollar site kullanımındadır.
24	Bahar Sitesi	4600 m ²	440 m ²						440 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı site kullanımındadır. Park alanı üzerinde Havuz mevcut.
25	Yalıkent Güzelleştirme	11000 m ²			4100 m ²				4100 m ²	Site etrafı çevrili olup, Otopark alanı site kullanımındadır. Otopark alanı üzerinde çocuk parkı mevcut.
26	Yeşilce Villaları	9600 m ²	1800 m ²						1800 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı site kullanımındadır. Park alanı üzerinde çocuk parkı mevcut.
27	Çamlıktepe Evleri Sit	14418 m ²						20000 m ²	20000 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollar site kullanımındadır.Site girişi kapalı.
28	Basınkonut 2 Sitesi	18000 m ²						2400 m ²	2400 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollar site kullanımındadır.Site girişi kapalı.
29	Mimkent Sitesi	4266 m ²	440 m ²					800 m ²	1240 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yol ve park alanı site kullanımındadır.
30	Lüleburgaz Öğretmen Evleri Sitesi	24000 m ²	2750 m ²					3900 m ²	6650 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yol ve park alanı site kullanımındadır.
31	Denizkum Sitesi	30000 m ²	2000 m ²						2000 m ²	Siteye giriş yolları açık ancak içerideki park alanları tel ile çevrilmiş olup, yanındaki bina tarafından kullanılmakta.
32	Yenikent Sitesi	10000 m ²						1500 m ²	1500 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollarsite kullanımındadır.
33	Basınkent 4 Sitesi	85000 m ²	14000 m ²					560 m ²	14560 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yol ve park alanı site kullanımındadır.
34	Barbaros Tatil Sitesi	19000 m ²						1000 m ²	1000 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yol site kullanımındadır.
35	Eren Doktorlar Sitesi	886 m ²	338 m ²						338 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı üzerinde bina mevcut..
36	Erseven 5 Sitesi	21380 m ²	3780 m ²						3780 m ²	Site etrafı çevrili olup, park alanı site kullanımındadır.
37	Özlem Sahil Sitesi	12000 m ²						3000 m ²	3000 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yol site kullanımındadır.
38	Albayrak Tatil Köyü	14600 m ²	24000 m ²	1200 m ²			1600 m ²		2800 m ²	Site etrafı çevrili olup, Spor tesis alanı, Özel Rekreasyon alanı ve Kadastral yollar site kullanımındadır. Üzerinde Havuz ve Spor alanı mevcut.
39	Erkayalar Sitesi	6100 m ²	6380 m ²						6380 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı site kullanımındadır. Park alanı üzerinde havuz mevcut.
40	Yalıkent	80000 m ²						15000 m ²	15000 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yol site kullanımındadır.
41	İlkent	30000 m ²			2600 m ²			12250 m ²	14850 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yol ve Sosyal Tesis alanı site kullanımındadır.
42	Akkent Sitesi	22197 m ²	3321 m ²		2200 m ²				5521 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanları ve Sosyal Tesis alanı site kullanımındadır. Sosyal Tesis alanı üzerinde havuz mevcut.

43	Çanta Lidenkent	81953 m ²	5625 m ²						5625 m ²	Site etrafının bir kısmı açık, bir kısmı çevrili olup, Park alanı üzerinde yapılar mevcut.
44	Özyörem Sitesi	37800 m ²	3500 m ²		4920 m ²			4000 m ²	12420 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanları, Sosyal Tesis alanı ve Kadastral yollar site kullanımındadır. Sosyal Tesis alanı üzerinde havuz mevcut.
45	İstanbul Kent Sitesi	19000 m ²	357 m ²						357 m ²	Site etrafı çevrili olup, park alanı site kullanımındadır.
46	Sporkent Sitesi	22640 m ²	670 m ²					1668 m ²	2338 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı ve Kadastral yollar site kullanımındadır.
47	Aysar Sitesi	15314 m ²	1983 m ²						1983 m ²	Site etrafı çevrili olup, park alanı site kullanımındadır.
48	Emre Batu Sitesi	1985 m ²						708 m ²	708 m ²	Site etrafı çevrili olup, Kadastral yollar site kullanımındadır. Site girişi kapalı.
49	Gardenya Villaları	36000 m ²	3200 m ²						3200 m ²	Site etrafı çevrili olup, park alanı site kullanımındadır.
50	Aysoy Sitesi	8786 m ²	1001 m ²						1001 m ²	Site etrafı çevrili olup, park alanı site kullanımındadır.
51	Sunflower	577278 m ²	65000 m ²					10000 m ²	75000 m ²	Site etrafı çevrili olup, park alanı site kullanımındadır.
52	Adapark	7815 m ²	1592 m ²						1592 m ²	Site etrafı çevrili olup, Park alanı site kullanımındadır. (tespitten sonra site duvarından park alanına küçük bir giriş açılmıştır.)
53	Göksu Royal	11933 m ²	1000 m ²						1000 m ²	Site içerisinde bulunan park alanına etrafı çevrili havuz ve müştemilatı yapılarak site kullanımındadır.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin (e) bendinde belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etme yetki ve görevi belediye başkanına verilmiştir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin (g) fıkrasında;

"Kamu kaynakları: Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri" denilerek taşınmazlar kamu kaynakları arasında sayılmıştır.

Aynı kanunun "Üst Yöneticiler" başlıklı 11'inci maddesinde belediyelerde üst yönetici belediye başkanı olarak belirlenmiştir. Aynı maddenin 2'nci fıkrasında;

"Üst yöneticiler, ... sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, ... mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar." denilmektedir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanununun 75'inci maddesinin 1'nci fıkrasına göre;

“Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanununun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesinin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz.” denilmektedir. Aynı maddenin dördüncü fıkrasında da;

“İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.” hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla bu hükümlere istinaden ecrimisil talep edilmesi ve akabinde tahliye işlemi için talepte bulunulması gerekmektedir.

Denetim ekibimizin belediye personeli ile yerinde yaptığı tespitler ve belediye personelinin yaptığı ölçümlerde, mevzu bahis olan yerlerin giriş ve çıkışlarının kapatılarak, içeriye site sakinleri hariç kimsenin alınmadığı dolayısıyla söz konusu park, yeşil alan ve yolların kamunun kullanımına kapatılarak, sadece site sakinleri tarafından kullanıldığı görülmüştür.

Yukarıda belirtilen hükümler çerçevesinde belediye başkanının kaynakların etkili, ekonomik, verimli kullanımından ve gelir kayıplarının önlenmesinden sorumlu olduğu, belediyenin yapılan tespitlere istinaden ilgili taşınmazlara mevzuat hükümlerine göre ecrimisil tahakkuk işlemleri yaparak kurumun gelir kayıplarının önlemesi, oluşabilecek kamu zararlarının önüne geçilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgunuza istinaden belediyenin hüküm ve tasarrufunda olup, imar planında yeşil alan, park, yol veya otopark vs. olarak ayrılan yerlerin Silivri'deki konut siteleri tarafından etrafları duvarlar ile çevrilerek site içlerinde bırakılmak suretiyle havuz, çocuk parkı, yürüyüş yolları, site içi sosyal alan vs. amaçlar için kullandığı tespit edilen ekli listedeki siteler için ecrimisil ihbarnameleri düzenlenmiş olup, tahsiline çalışılmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, ecrimisil ihbarnamelerinin düzenlendiği ve tahsilatlarının yapılmaya çalışıldığı ifade edilmiştir.

Ancak, 2017 yılı için ecrimisil işleminden gelir elde edilmemesinden dolayı faaliyet sonuçları tablosu olumsuz etkilenmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 14: Kira Sözleşme Sürelerinin Kanuni Sınırın Üzerinde Olması

Kamu idaresinin sahip olduğu bulgu sonunda yer alan tabloda belirtilen taşınmazların, 2886 sayılı Kanunda belirtilen kira üst sınırına tabi olunmaksızın on yıldan fazla süre ile kiraya verildiği tespit edilmiştir.

10.09.1983 tarih ve 18161 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda idareler tarafından yapılacak kiralama ve kiralamaların nasıl olacağı, ihalelerinde nelere dikkat edileceği, bu kurallara kimlerin tabi olacağı gibi hususlara ilişkin hükümler getirilmiştir.

Söz konusu Kanun’un “*Kapsam*” başlıklı 1’inci maddesinde belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinde Kanun kapsamına dâhil olduğu,

“*Tanımlar*” başlıklı 4 üncü maddesinde “Kira” tanımının taşınır ve taşınmaz malların ve hakların kiralanmasını veya kiraya verilmesini ifade ettiği,

“*Kiralarda sözleşme süresi*” başlıklı 64’üncü maddesinde ise kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresinin, on yıldan çok olamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu taşınmazların kiraya verilmesi ile ilgili meclis ve encümen kararları mevzuata aykırı olup, söz konusu kararlarının iptallerinin sağlanarak, ilgili taşınmazların 5393 ve 2886 sayılı Kanunların çizdiği sınırlar çerçevesinde yeniden kiraya verilmesi gerekmektedir.

Tablo 12: 10 Yıldan Fazla Süre İle Kiraya Verilen Taşınmazlar

No	Mahalle	Parsel	M2	Kira Bedeli	Sözleşme Süresi	Ödeme Tipi Aylık Yıllık	İhalenin Kanun Ve Maddesi	Sözleşme Başlangıç Tarihi	Sözleşme Bitiş Tarihi	Kiracı
1	Fener	4150-4155-4156	500.00	50.00 TL	15 Yıl	Aylık	6360 Sayılı Yasa Gereği	1.07.2010	1.07.2025	Fener Köyü Spor Kulübü Derneği

2	Fener	3897	300.00	100.00 TL	15 Yıl	Aylık	6360 Sayılı Yasa Gereği	20.12.2011	20.12.2026	Fener Köyü Spor Kulübü Derneği
3	Fener	4139 4140	4,116.00	1,200.00 TL	15 Yıl	Yıllık	6360 Sayılı Yasa Gereği	1.01.2012	1.01.2027	Fener Köyü Tarımsal Kalkınma Koop.
4	Akören	482	650.00	Bedelsiz	17 Yıl	Bedelsiz	6360 Sayılı Yasa Gereği	1.06.2012	1.06.2029	Akören Spor Kulübü
5	Akören	2279	516.00	Bedelsiz	25 Yıl	Bedelsiz	6360 Sayılı Yasa Gereği	1.06.2012	1.06.2037	Akören Spor Kulübü
6	Akören	Parsel Yok	650.00	Bedelsiz	19 Yıl	Bedelsiz	6360 Sayılı Yasa Gereği	1.04.2012	1.04.2031	Akören Spor Kulübü
7	Fener	3852	-	180,550.00 TL	618 Ay		6361 Sayılı Yasa Gereği	8.04.2010	8.10.2064	Mesut Petrol Ürünleri Paz. San Ve Tiz A.Ş.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguya istinaden listedeki yerler ile ilgili ilgililerine gerekli tebliğatlar yapılmış olup, 2886 sayılı Yasa'nın 64 maddesi hükmü gereğince 10 yılın sonunda kira sözleşmeleri sona erdiğinde tahliye işlemi yapılacak olup, 2886 sayılı Yasa'nın 45. maddesine göre kiraya verilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, 2886 sayılı Kanun’ da belirtilen kira süresi üst sınırının doldurulması ile birlikte gerekli tahliye işlemlerinin yapılacağı ve bu konuda gerekli tebligatların yapıldığı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 15: Kira Süresi Biten Taşınmazların Yeniden İhale Yapılmaksızın Aynı Kişilere Kiraya Verilmesi

Kurumun daha önce 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’na aykırı olarak kiraya verdiği aşağıdaki tabloda belirtilen taşınmazlarını, yine 2886 sayılı Kanun ve 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine aykırı olarak ihaleye çıkılmadan encümen ve meclis kararlarıyla kira

sürelerinin uzatıldığı ve aynı kişilerin kullanımında bırakılmasının sağlandığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde;

"Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür." hükmü,

"Kiralarda Sözleşme Süresi" başlıklı 64'üncü maddesinde;

"Kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür."

Üç yıldan fazla süre ile kiraya verme işlerinde, önceden Maliye Bakanlığından izin alınması şarttır. Katma bütçeli idarelerde bu izin, idarelerin bağlı oldukları bakanlıktan alınır. Özel İdare ve belediyeler için kendi özel kanunları uygulanır."

Üç yıldan fazla süre ile kiraya verme işlerinde, kira bedeli her yıl şartname ve sözleşmesindeki esaslara göre yeniden tespit edilir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin çerçevesinde; kamu idarelerinin satım ve kiraya verme işlerinin 2886 sayılı Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği anlaşılmaktadır. 2886 sayılı Kanun'un 64'üncü maddesinin birinci fıkrası, taşınmaz malların kiraya verilmesinde kira süresine on yıllık üst sınır getirmiştir. Ancak, burada on yıllık üst sınırın sözleşme süresi için geçerli olduğuna dikkat edilmesi gerekir. Bu sürenin, ihalenin on yıla kadar geçerliliğini koruyacağı anlamına gelmemektedir.

Nitekim 2886 sayılı Kanunu'na göre kiraya verilen taşınmazların, kira süresi sonunda ancak yeniden ihale düzenlenerek kiraya verilebileceği; yargı kararlarında da yer almaktadır.

Sayıştay Genel Kurulunun, 21.1.1993 tarih ve 4761/1 sayılı kararında; *'Genel ve katma bütçeli idareler, özel idare ve belediyeler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar tarafından 2886 sayılı Kanuna göre kiraya verilen gayrimenkullere ait kira sözleşmelerinin yenilenmesi veya sona erdirilmesi konularında 2886 Sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiğini'* belirtmiştir.

Danıştay 10'uncu Dairesinin 19.12.1991 tarih ve 1989/2736 E. 1991/3850 K. sayılı ilamında da;

“2886 Sayılı Devlet İhale Yasasının 64. Maddesinde, bu yasa kapsamındaki idarelerin taşınır ve taşınmaz mallarını kiraya verme süreleri belirlenmiş olup; kira süresinin bitimi üzerine taşınmaz malın yeniden kiraya verilebilmesi, **ancak yeniden ihale yapılması halinde mümkün bulunmaktadır. 2886 Sayılı Yasaya göre ihale yapma zorunluluğu yönünden taşınmaz malın “musakkaf” olup olmaması önem taşımamaktadır.**

Musakkaf yapıların kiralanması hususunu düzenleyen 6570 Sayılı Yasa da, 2886 Sayılı Yasadan kaynaklanan ihale yapma zorunluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.” denilmektedir.

Yukarıda yer alan hükümler uyarınca, idarenin ihale yapmaksızın meclis veya encümen kararları ile kira sürelerini uzatması mevzuata aykırıdır. Kira süresi biten taşınmazların kiraya verilme işlemlerinin mevzuatın emrettiği şekilde düzeltilmesi gerekmektedir.

Tablo 13: Encümen Kararıyla Kira Süreleri Uzatılan Taşınmazlar

No	Mahalle	Ada	Parsel	(M2)	Kira Bedeli İhale	Sözleşme Süresi	Sözleşme Başlangıç Tarihi	Sözleşme Bitiş Tarihi	Encümen Kararı İle Başlangıç Tarihi	Encümen Kararı İle Bitiş Tarihi
1	Selimpaşa	1282	1	71.44	1,200.00 TL	1 YIL	1.10.2014	13.09.2015	13.09.2016	12.09.2017
2	Fevzipaşa	131	5	15.00	165.00 TL	1 YIL	2.01.2014	31.07.2014	1.08.2016	31.07.2017
3	Mimarsinan	655	15	3,715.14	500.00 TL	1 YIL	7.07.2010	6.07.2011	7.07.2016	6.07.2017
4	PMP	27	11	100.00	1,850.00 TL	3 YIL	14.09.2010	14.09.2013	14.09.2015	15.09.2016
5	Alibey	413	28	4.00	600.00 TL	1 YIL	15.12.2010	14.12.2011	15.12.2014	14.12.2015
6	Kadıköy	---	2162	550.00	135.00 TL	1 YIL	7.01.2011	6.01.2012	7.01.2017	6.01.2018
7	Kadıköy	---	2162	150.00	85.00 TL	1 YIL	7.01.2011	6.01.2012	7.01.2017	6.01.2018
8	Ortaköy	---	2494	8.00	310.00 TL	3 YIL	4.01.2011	3.01.2014	4.01.2017	3.01.2018
9	Yolçatı	---	552	14,050.00	770.00 TL	3 YIL	8.02.2011	7.02.2014	8.02.2017	7.02.2018
10	İsmetpaşa			250.00	1,100.00 TL	3 YIL	15.08.2011	14.08.2014	15.08.2016	14.08.2017
11	PMP			30.00	250.00 TL	3 YIL	30.03.2011	29.03.2014	1.04.2016	31.03.2017
12				30.00	240.00 TL	3 YIL	30.03.2011	29.03.2014	1.04.2017	31.03.2018
13				30.00	230.00 TL	3 YIL	30.03.2011	29.03.2014	1.04.2017	31.03.2018
14				30.00	225.00 TL	3 YIL	30.03.2011	29.03.2014	30.03.2017	29.03.2018
15				30.00	220.00 TL	3 YIL	23.03.2011	22.03.2014	23.03.2017	22.03.2018

16				30.00	210.00 TL	3 YIL	23.03.2011	22.03.2014	23.03.2015	22.03.2016
17	Alibey	413	28	15.00	600.00 TL	3 YIL	21.03.2011	20.03.2014	21.03.2017	20.03.2018
18	Fatih Merkez	145	32	28.00	60.00 TL	3 YIL	23.09.2011	22.09.2014	23.09.2015	22.09.2016
19	Fatih Merkez	151	25	380.00	3,000.00 TL	1 YIL	1.06.2016	5.10.2016	7.10.2016	6.10.2017
20	Alibey	413	28	135.00	350.00 TL	3 YIL	1.11.2011	31.10.2014	1.11.2016	30.10.2017
21	Selimpaşa		6725	24.44	350.00 TL	3 YIL	27.11.2015	30.11.2016	1.12.2016	30.11.2017
22	Selimpaşa		6725	24.44	340.00 TL	3 YIL	6.12.2011	5.12.2014	6.12.2016	5.12.2017
23	Selimpaşa		6725	24.44	330.00 TL	3 YIL	6.12.2011	5.12.2014	6.12.2016	5.12.2017
24	Selimpaşa		6725	24.44	320.00 TL	3 YIL	15.12.2011	14.12.2015	15.12.2016	14.12.2017
25	Selimpaşa		6725	24.44	320.00 TL	3 YIL	1.01.2016	31.12.2016	1.01.2017	31.12.2017
26	Selimpaşa		6725	24.44	320.00 TL	3 YIL	30.11.2011	29.11.2014	1.12.2016	30.11.2017
27	Selimpaşa		6725	24.44	330.00 TL	3 YIL	6.12.2011	5.12.2014	6.12.2016	5.12.2017
28	Selimpaşa		6725	24.44	350.00 TL	3 YIL	6.12.2011	5.12.2014	6.12.2016	5.12.2017
29	Gümüşyaka		9273	7.26	5,400.00 TL	3 yıl	27.12.2011	26.12.2014	27.12.2016	26.12.2017
30	Selimpaşa		6725	24.44	520.00 TL	3 YIL	26.12.2011	25.12.2014	26.12.2016	25.12.2017
31	Selimpaşa		6725	24.44	520.00 TL	3 YIL	1.08.2013	31.07.2016	1.08.2016	31.07.2017
32	Selimpaşa		6725	4.75	6,000.00 TL	3 YIL	24.01.2012	23.01.2015	24.01.2017	23.01.2018
33	Fevzipaşa	16	99	110.00	220.00 TL	1 YIL	25.08.1988	24.08.1999	25.08.2015	24.08.2016
34	Alibey	413	28	15.00	440.00 TL	3 YIL	1.06.2008	29.05.2012	1.06.2017	31.05.2018
35	Selimpaşa		6725	12.68	205.00 TL	3 YIL	7.05.2012	6.05.2015	7.05.2015	6.05.2016
36	Gümüşyaka		9273	6.36	6,200.00 TL	3 YIL	1.07.2012	31.06.2015	1.07.2017	31.06.2018
37	Fevzipaşa	28	2	7.00	4,920.00 TL	3 YIL	5.07.2012	4.07.2015	5.07.2017	4.07.2018
38	Ortaköy	608	1	1,400.00	300.00 TL	3 YIL	12.07.2012	11.07.2015	31.07.2017	1.08.2018
39	Selimpaşa		6725	4.00	3,850.00 TL	1 YIL	6.08.2011	5.08.2012	1.08.2017	31.07.2018
40	Selimpaşa		6725	4.00	3,200.00 TL	3 YIL	1.06.2011	31.05.2014	1.06.2017	31.05.2018
41	Selimpaşa		6725	4.00	3,500.00 TL	3 YIL	16.07.2010	15.07.2013	16.07.2017	15.07.2018
42	Selimpaşa	339	1	22,754.00	60.00 TL	3 YIL	9.06.2012	8.06.2015	9.06.2017	8.06.2018
43	Selimpaşa		6725	8.75	6,200.00 TL	3 YIL	30.07.2012	29.07.2015	30.07.2017	29.07.2018
44	Alibey	413	28	15.00	345.00 TL	3 YIL	1.06.2008	31.05.2011	1.06.2016	31.05.2017
45	Alibey	413	28	80.00	1,300.00 TL	1 YIL	1.08.2009	31.07.2010	1.08.2017	31.07.2018
46	Balaban		4393 4121	1.236,00 7.516,00	3,792.00 TL	1 YIL	1.07.2009	30.06.2010	1.07.2017	30.06.2018

47	Gümüşyaka		11769	1,500.00	205.00 TL	3 YIL	19.09.2012	18.09.2015	19.09.2017	18.09.2018
48	Alibey	413	28	15.00	500.00 TL	1 YIL	1.07.2012	31.06.2013	1.07.2017	30.06.2018
49	Alibey	413	28	100.00	870.00 TL	1 YIL	11.01.2000	10.01.2014	13.01.2017	12.01.2018
50	Alibey	413	28	15.00	260.00 TL	1 YIL	25.05.2015	4.04.2016	5.04.2017	4.04.2018
51	Alibey	413	28	15.00	750.00 TL	1 YIL	24.04.2015	21.04.2016	22.04.2017	21.04.2018
52	Sancaktepe	167	5	60.00	300.00 TL	1 YIL	21.03.2013	30.04.2014	1.05.2017	30.04.2018
53	K.Kılıçlı		547	20.00	105.00 TL	3 YIL	9.04.2013	8.04.2016	9.04.2017	8.04.2018
54	Gümüşyaka		9273	8.96	7,000.00 TL	3 YIL	15.05.2013	14.05.2016	14.05.2017	15.05.2018
55	Fevzipaşa	131	5	14/15 NOLU DÜKKAN	310.00 TL	1 YIL	12.08.2015	31.07.2016	1.08.2017	31.07.2018
56	Fevzipaşa	16	99	12.00	195.00 TL	1 YIL	1.08.2013	31.07.2014	1.08.2017	31.07.2018
57	Selimpaşa		6606	20.00	290.00 TL	8 AY	1.05.2016	31.12.2016	1.01.2017	31.12.2017
58	Selimpaşa		6725	24.44	520.00 TL	3 YIL	11.05.2017	6.10.2017	7.10.2017	6.10.2018
59	Alibey	873	5	384.25	250.00 TL	3 YIL	21.10.2013	20.10.2016	21.10.2017	20.10.2018
60	Alibey	262	69	6.00	10,000.00 TL	3 YIL	1.12.2013	31.11.2016	1.12.2016	31.11.2017
61	Selimpaşa		5733 5734	35.00	100.00 TL	1 YIL	1.01.2014	31.12.2014	1.01.2017	31.12.2017
62	Alibey	413	28	15.00	610.00 TL	1 YIL	15.08.2013	14.08.2016	1.04.2017	31.03.2018
63	Çayırdere		1684	80.00	150.00 TL	5 YIL	1.10.2012	1.10.2017	1.10.2017	1.10.2018
64	Danamandıra		1562	50.00	135.00 TL	5 YIL	20.04.2012	19.04.2014	20.04.2017	19.04.2018
65	Çayırdere		1684	100.00	150.00 TL	5 YIL	1.09.2011	1.09.2016	1.09.2017	31.08.2018
66	Çayırdere		1684	80.00	150.00 TL	5 YIL	1.09.2011	1.09.2016	1.09.2017	30.08.2018
67	Çeltik		2703	35.00	120.00 TL	3 YIL	1.01.2010	1.01.2013	1.01.2016	31.12.2016
68	B.Kılıçlı		1787	40.00	170.00 TL	5 YIL	1.12.2012	1.12.2017	1.12.2017	28.02.2018
69	B.Kılıçlı		1787	30.00	100.00 TL	5 YIL	1.12.2012	1.12.2017	1.12.2017	28.02.2018
70	B.Kılıçlı		1787	100.00	636.00 TL	5 YIL	1.12.2012	1.12.2017	1.12.2017	28.02.2018
71	B.Kılıçlı		1787	50.00	300.00 TL	5 YIL	1.11.2012	1.11.2017	1.11.2017	28.02.2018
72	B.Kılıçlı		1787	20.00	100.00 TL	5 YIL	1.12.2012	1.12.2017	1.12.2017	28.02.2018
73	K.Sinekli		130	75.00	125.00 TL	1 YIL	1.03.2013	1.03.2014	1.03.2017	28.02.2018
74	Seymen		1617	250.00	150.00 TL	5 YIL	1.02.2012	1.02.2017	1.02.2017	31.01.2018
75	Seymen		1600	20.00	200.00 TL	3 YIL	1.02.2014	1.02.2017	1.02.2017	31.01.2018

76	Seymen		1617	50.00	150.00 TL	4 YIL	1.10.2011	1.10.2015	31.09.2017	1.10.2018
77	Seymen		1600	30.00	210.00 TL	1 yıl	18.02.2016	31.01.2017	18.02.2017	31.01.2018
78	Beyciler		170	90.00	840.00 TL	1 YIL	1.03.2010	1.03.2011	1.03.2017	28.02.2018
79	Danamandıra		1562	85.00	1,201.00 TL	5 YIL	22.05.2009	22.05.2014	22.05.2017	21.05.2018
80	Danamandıra		1562	50.00	325.00 TL	2 YIL	1.01.2016	16.07.2016	1.08.2017	31.07.2018
82	K.Sinekli		79	80.00	250.00 TL	2 YIL	1.03.2013	1.03.2015	1.03.2017	28.02.2018
83	Akören		2518	372.00	350.00 TL	4 YIL	1.01.2013	1.01.2017	1.01.2017	31.12.2017
84	Akören		2201	654.00	350.00 TL	4 YIL	1.01.2012	1.01.2016	1.01.2017	31.12.2017
85	Akören		2518	372.00	350.00 TL	2 YIL	1.01.2013	31.12.2015	1.01.2017	31.12.2017
86	Bekirli		402	100.00	175.00 TL	5 YIL	1.01.2012	1.01.2017	1.01.2017	31.12.2017
87	Çeltik		2553	26,240.00	2,130.00 TL	5 YIL	1.05.2012	30.04.2017	1.05.2017	30.04.2018
88	Bekirli		402	20.00	150.00 TL	5 YIL	1.01.2012	1.01.2017	1.01.2017	31.12.2017
89	Bekirli		402	16.00	200.00 TL	3 YIL	1.08.2014	31.07.2015	1.08.2017	31.07.2018
90	Kurfalı		1612	100.00	350.00 TL	1 YIL	1.04.2014	30.03.2015	1.04.2016	31.03.2017
91	Danamandıra		1562	50.00	121.00 TL	1 YIL	10.02.2014	10.02.2015	10.02.2017	9.02.2018
92	Çeltik		2703	35.00	140.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
93	Çeltik		2703	35.00	140.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
94	Çeltik		2659	10.00	140.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
95	Çeltik		2659	50.00	500.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
96	Çeltik		2659	225.00	900.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
97	Çeltik		2659	28.00	265.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
98	Çeltik		2659	10.00	120.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
99	Fevzipaşa	16	99	16.00	220.00 TL	1 YIL	1.08.2013	31.07.2014	1.08.2016	31.07.2017
100	Fevzipaşa	16	99	16.00	245.00 TL	1 YIL	1.08.2013	31.07.2014	1.08.2016	31.07.2017
101	Çeltik		2703	35.00	140.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
102	Çeltik		2703	35.00	140.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
103	Çeltik		2703	35.00	140.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
104	Çeltik		2703	35.00	140.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
105	Çeltik		2659	20.00	240.00 TL	3 YIL	8.05.2014	7.05.2017	8.05.2017	7.05.2018
106	Fevzipaşa	131	5	20.00	250.00 TL	1 YIL	16.05.2014	31.07.2014	1.08.2017	31.07.2018
107	K.Kılıçlı		547	45.00	300.00 TL	3 YIL	20.06.2014	19.06.2017	20.06.2017	19.06.2018
108	Seymen		1617	36.00	355.00 TL	3 YIL	20.06.2014	19.06.2017	20.06.2017	19.06.2018

109	Büyüksinekli		1013	65.00	810.00 TL	3 YIL	9.07.2014	8.07.2017	9.07.2017	8.07.2018
110	Kadıköy		2162	120.00	1,230.00 TL	3 YIL	12.11.2015	20.07.2017	21.07.2017	20.07.2018
111	Alibey	413	28	15.00	1,640.00 TL	1 YIL	20.08.2014	31.09.2014	1.10.2017	31.09.2018
112	Alibey	413	28	10.00	550.00 TL	1 YIL	20.08.2014	4.04.2015	5.04.2017	4.04.2018
113	Çeltik	211	7	-	6,500.00 TL	10 YIL	10.07.2005	9.07.2015	10.07.2017	9.07.2018
114	PMP	1077	5	57.65	90.00 TL	3 YIL	1.09.2014	31.08.2017	1.09.2017	30.08.2018
115	Gazitepe		1002 1005	2,519.00	125.00 TL	3 YIL	1.09.2014	31.08.2017	1.09.2017	30.08.2018
116	PMP	21	26	49.00	110.00 TL	1 YIL	1.10.2015	31.09.2016	1.10.2017	31.09.2018
117	Alibey	413	28	15.00	470.00 TL	1 YIL	1.08.1994	31.07.1995	1.08.2017	31.07.2018
118	Alibey	413	28	15.00	625.00 TL	1 YIL	1.06.2008	31.05.2009	1.06.2017	31.05.2018
119	Alibey	413	28	15.00	625.00 TL	1 YIL	1.06.2008	31.05.2009	1.06.2017	31.05.2018
120	Alibey	413	28	15.00	625.00 TL	1 YIL	1.06.2011	31.05.2012	1.06.2017	31.05.2018
121	Alibey	413	28	15.00	4,370.00 TL	1 YIL	1.02.2008	30.01.2009	1.08.2014	31.07.2015
122	Alibey	413	28	15.00	1,430.00 TL	1 YIL	1.10.2004	30.09.2005	1.10.2017	30.09.2018
123	Alibey	413	28	15.00	710.00 TL	1 YIL	1.05.1998	30.04.1999	1.08.2015	31.07.2016
124	Alibey	413	28	15.00	625.00 TL	1 YIL	1.06.2008	31.05.2009	1.06.2017	31.05.2018
125	Alibey	413	28	-	4,580.00 TL	1 YIL	30.12.2008	29.12.2009	1.01.2017	31.12.2017
126	PMP	23	1	142	12,100.00 TL	1 YIL			1.08.2017	31.07.2018
127	PMP	23	1	779	1,550.00 TL	1 YIL			1.12.2016	30.11.2017
128	PMP	22	3	192	1,050.00 TL	1 YIL	16.12.1999	31.07.2000	1.08.2017	31.07.2018
129	Gazitepe		1221	50	200.00 TL	1 YIL	1.04.2010	31.03.2011	1.04.2017	31.03.2018
130	Selimpaşa	55	9107	-	400.00 TL	1 YIL	1.01.1998	31.12.1998	1.01.2016	31.12.2016
131	Selimpaşa	55	9107	-	400.00 TL	1 YIL	1.01.1997	31.12.1997	1.01.2017	31.12.2017
132	Selimpaşa	55	9107	-	6,050.00 TL	1 YIL	18.01.2006	31.12.2006	1.01.2017	31.12.2017
133	Selimpaşa	55	9107	-	400.00 TL	1 YIL	1.01.2006	31.12.2006	1.01.2017	31.12.2017
134	Selimpaşa	55	9107	-	1,600.00 TL	1 YIL	1.01.1998	31.12.1998	1.01.2016	31.12.2016
135	Selimpaşa	55	9107	-	1,450.00 TL	1 YIL	1.01.1998	31.12.1998	1.01.2016	31.12.2016
136	Selimpaşa		6606	-	320.00 TL	1 YIL	1.01.1996	31.12.1996	1.01.2017	31.12.2017
137	Kadıköy		2162	-	275.00 TL	1 YIL	1.08.2009	31.07.2010	1.08.2017	31.07.2018

138	Kadıköy		2162	-	305.00 TL	1 YIL	5.03.2009	4.03.2010	3.03.2017	4.03.2018
139	Ortaköy		3034	80	275.00 TL	1 YIL	1.04.2010	31.03.2011	1.04.2017	31.03.2018
140	Ortaköy		3201	1623	610.00 TL	3 YILLIK	17.12.2008	16.12.2011	17.12.2016	16.12.2017
141	Kavaklı	231	1	-	775.00 TL	1 YIL	23.11.2008	22.11.2009	1.01.2017	31.12.2017
142	Kavaklı	231	1	-	335.00 TL	1 YIL	23.10.2008	22.10.2009	1.01.2017	31.12.2017
143	Kavaklı	231	1	-	335.00 TL	1 YIL	23.10.2008	22.10.2009	1.01.2017	31.12.2017
144	Kavaklı	231	1	-	775.00 TL	1 YIL	23.10.2008	22.10.2009	1.01.2017	31.12.2017
145	Kavaklı	176	1	-	790.00 TL	1 YIL	23.11.2008	22.11.2009	1.01.2017	31.12.2017
146	Kavaklı	231	1	-	335.00 TL	1 YIL	23.10.2008	22.10.2009	1.01.2017	31.12.2017
147	Kavaklı	231	1	-	1,655.00 TL	1 YIL	23.10.2008	22.10.2009	1.01.2017	31.12.2017
148	Kavaklı		2378	-	1,045.00 TL	1 YIL	1.01.2009	31.12.2009	1.01.2017	31.12.2017
149	Kavaklı		2378	-	1,045.00 TL	1 YIL	1.01.2009	31.12.2009	1.01.2017	31.12.2017
150	Kavaklı		2378	-	330.00 TL	1 YIL	1.01.2009	31.12.2009	1.01.2017	31.12.2017
151	Kavaklı		2378	-	400.00 TL	1 YIL	1.04.2010	1.12.2011	5.02.2017	4.02.2018
152	Kavaklı		2378	-	300.00 TL	1 YIL	1.01.2009	31.12.2009	1.01.2017	31.12.2017
153	Kavaklı		2378	-	300.00 TL	1 YIL	1.01.2009	31.12.2009	1.01.2017	31.12.2018
154	Kavaklı		2378	-	300.00 TL	1 YIL	1.01.2009	31.12.2009	1.01.2017	31.12.2018
155	B.Çavuşlu	212	4	-	660.00 TL	1 YIL	1.03.2008	28.02.2011	1.03.2017	28.02.2018
156	Çanta	167	5	-	450.00 TL	1 YIL	14.10.2015	31.07.2016	1.08.2017	31.07.2018
157	Sancaktepe	167	5	-	330.00 TL	1 YIL	23.06.2011	22.06.2012	1.03.2017	28.02.2018
158	Çanta	167	5	-	330.00 TL	1 YIL	1.04.2002	31.03.2003	1.04.2017	31.03.2018
159	Çanta	167	5	-	330.00 TL	1 YIL	1.05.2002	30.04.2003	1.05.2017	30.04.2018
160	Çanta	168	10	-	330.00 TL	3 YIL	15.02.1998	14.02.2001	14.02.2017	13.02.2018
161	Yolçatı		768	-	110.00 TL	2 YIL	1.01.2005	31.12.2006	1.01.2017	31.12.2017
162	Yolçatı		769	-	410.00 TL	1 YIL	1.06.2006	30.05.2007	1.06.2017	31.05.2018
163	Yolçatı		769	-	175.00 TL	1 YIL	1.06.2006	30.05.2007	1.06.2017	31.05.2018
164	Yolçatı		769	-	115.00 TL	1 YIL	1.06.2006	30.05.2007	1.06.2017	31.05.2018
165	Yolçatı		769	-	400.00 TL	2 YIL	1.12.2006	31.11.2008	8.04.2017	7.04.2018
166	Yolçatı		770	-	300.00 TL	1 YIL	1.06.2006	30.05.2007	1.08.2017	31.07.2018
167	Fevzipaşa	131	3	-	9,500.00 TL	1 YIL	1.08.2010	31.07.2011	1.08.2017	31.07.2018
168	Fevzipaşa	131	3	-	255.00 TL	6 AYLIK	30.01.2008	31.07.2008	1.08.2017	31.07.2018
169	Fevzipaşa	131	5	-	180.00 TL	1 YIL	1.04.1998	31.03.1999	1.08.2016	31.07.2017
170	Fevzipaşa	131	5	-	180.00 TL	1 YIL	1.04.1998	31.03.1999	1.08.2016	31.07.2017
171	Fevzipaşa	131	5	-	180.00 TL	1 YIL	1.04.1998	31.03.1999	1.08.2016	31.07.2017
172	Fevzipaşa	131	5	-	230.00 TL	6 AYLIK	1.02.2003	31.07.2003	1.08.2017	31.07.2018
173	Fevzipaşa	131	5	-	180.00 TL	1 YIL	1.07.1996	31.07.1997	1.08.2017	31.07.2018
174	Fevzipaşa	131	5	-	180.00 TL	1 YIL			1.08.2017	31.07.2018

175	Fevzipaşa	131	5	-	200.00 TL	1 YIL	1.12.1984	31.11.1987	1.08.2016	31.07.2017
176	Fevzipaşa	131	5	-	185.00 TL	1 YIL	1.08.1994	31.07.1995	1.08.2016	31.07.2017
177	Fevzipaşa	131	4		7,000.00 TL	3 YIL	20.01.2009	20.01.2012	1.08.2015	31.07.2016
178	Fevzipaşa	131	5	-	185.00 TL	1 YIL	1.08.1994	31.07.1995	1.08.2016	31.07.2017
179	Fevzipaşa	131	5	-	230.00 TL	1 YIL	16.04.2008	31.07.2008	1.08.2017	31.07.2018
180	Fevzipaşa	131	5	-	180.00 TL	1 YIL	1.08.1985	31.07.1986	1.08.2017	31.07.2018
181	Fevzipaşa	16	99	-	215.00 TL	1 YIL			1.08.2015	31.07.2016
182	Fevzipaşa	16	99		215.00 TL	13 AYLIK	1.06.2000	31.07.2001	1.08.2015	31.07.2016
183	Fevzipaşa	16	99		340.00 TL	1 YIL	1.12.2003	30.11.2004	1.08.2016	31.07.2017
184	Fevzipaşa	16	99		215.00 TL	1 YIL	1.08.1985	31.07.1986	1.08.2017	31.07.2018
185	Fevzipaşa	16	99		230.00 TL	6 AYLIK	23.02.2009	31.07.2009	1.08.2015	31.07.2016
186	Fevzipaşa	16	99		295.00 TL	6 AYLIK	3.01.2001	31.07.2001	1.08.2017	31.07.2018
187	Fevzipaşa	16	99		215.00 TL	9 AY	2.11.2016	31.07.2017	1.08.2017	31.07.2018
188	Fevzipaşa	16	99		180.00 TL	5 AYLIK	1.03.1995	31.07.1995	1.08.2017	31.07.2018
189	Fatih Mh.	186	7	12.00	60.00	1 YIL	1.02.2015	31.01.2016	1.02.2017	31.01.2018
190	Çeltik	211	7		5.500 Dolar	5 YIL	14.05.2008	13.05.2013	14.05.2017	14.05.2018

Kamu idaresi cevabında; “5393 sayılı Belediye Kanununun 34.maddesinin g bendi gereğince, 3 (üç) yıla kadar Belediye Encümenleri yetkili kılınmıştır. Ancak, özellikle işyeri olarak yapılan kiralamalarda süreklilik arz eden uygulamalar yapıldığından, 3 (üç) yıl sonunda kiracının çıkartılarak, tekrar kiraya verilmesi, Belediye açısından rantabil bir durum oluşturmadığından Borçlar Kanunu'nun, Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları başlıklı kısmında yer alan “Madde 339- Konut ve çatılı işyeri kiralalarına ilişkin hükümler, bunlarla birlikte kullanımı kiracıya bırakılan eşya hakkında da uygulanır. Ancak bu hükümler, niteliği gereği geçici kullanıma özgülenmiş taşınmazların altı ay ve daha kısa süreyle kiralanmalarında uygulanmaz. Kamu kurum ve kuruluşlarının, hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun yaptıkları bütün kira sözleşmelerine de bu hükümler uygulanır.” hükmü ve 347. Maddesinde yer alan “ Konut ve çatılı işyeri kiralalarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az onbeş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılır. Kiraya veren, sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremez. Ancak, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya veren, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebilir” hükümleri bulunduğundan Belediyemizce bu yasaya istinaden yeniden ihale yapmadan kira süresinin Encümen Kararı ile Sözleşmesindeki hükümler doğrultusunda birer yıl süre ile uzatımına gidilmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak 10.09.1983 tarih ve 18161 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda idareler tarafından yapılacak kiralamaların nasıl olacağı, ihalelerinde nelere dikkat edileceği, bu kurallara kimlerin tabi olacağı gibi hususlara ilişkin hükümler getirilmiştir.

Söz konusu Kanun’un "Kapsam" başlıklı 1 inci maddesinde belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinde Kanun kapsamına dâhil olduğu,

"Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde "Kira" tanımının taşınır ve taşınmaz malların ve hakların kiralanmasını veya kiraya verilmesini ifade ettiği, hüküm altına alınmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 64’üncü maddesinde, ihale sonucu kiraya verilerek sözleşme yapılan bir taşınmazın sözleşme süresi sonunda tekrar ihale yapılmak suretiyle kiralanması gerektiği belirtilmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’na göre kiraya verilen gayrimenkullerin, kira süresi sonunda ancak yeniden ihale düzenlenerek kiraya verilebileceği ve 6570 sayılı Kanun'daki süre uzatımları hükümlerinin ihale düzenlenmesine engel olmayacağı, 2886 Sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiği hususu bulguda belirtilen Danıştay ve Sayıştay kararlarında yer almaktadır.

Ayrıca Yeni Borçlar Kanunu ile ilgili olarak, Yargıtay 6. Hukuk Dairesinin 2015/2506 E. , 2015/3710 K. sayılı ilamında;

“Hükme esas alınan 25/01/2010 başlangıç tarihli ve 3 yıl süreli sözleşme konusunda taraflar arasında bir uyuşmazlık bulunmamaktadır. Kiralananın 2886 Sayılı Yasa uyarınca ihale ile kiraya verildiği anlaşılmaktadır. (6570 Sayılı Yasanın 14. maddesi) TBK.nun 339”uncu maddesi Hazine, Belediye, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve İl Özel İdaresi tüzel kişileri tarafından ihale yoluyla kiraya verilen taşınmazlar hakkında uygulanamaz. Davalı tarafından sözleşmenin süre bitiminde yenilenmeyeceği 16/01/2013 tarihli ihtarla bildirildiğine göre sözleşmenin 31/01/2013 tarihi itibariyle sona erdiğinin ve bu tarihte davacının fuzuli işgalci olduğunun kabulü gerekir. Bu nedenle davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmesi doğru olmadığından hükmün bozulması gerekmiştir.” denilerek, 2886 sayılı Kanun hükümlerinin gayrimenkul kiralaları, sözleşmenin sona ermesi ve tahliye gibi konularda uygulanmaya devam edileceği hüküm altına alınmıştır.

Mevzuat hükümleri ve mahkeme kararlarının değerlendirilmesi neticesinde, kira süresi dolan belediyeye ait gayrimenkullerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak ihale yapılmaksızın kira sözleşmelerinin yenilenmesi veya uzatılması mümkün görülmemektedir. Mahkeme içtihatlarında, her ikisi de özel kanun olan 2886 sayılı Kanun ve 6570 sayılı Kanunun çatışması durumunda dahi 2886 sayılı Kanuna öncelik tanınmış iken, yeni olmasına karşın genel bir kanun olan 6098 sayılı Borçlar Kanunu (6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, 6570 sayılı Kanunun 14'üncü maddesindeki düzenlemeyi benimsemiştir) hükümlerinin 2886 sayılı Kanuna göre ihaleyle kiraya verilen taşınmaz hakkında da uygulanabileceğini ifade etmek mümkün görülmemektedir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılan ihalenin şartname ve sözleşme hükümlerine göre sonuçlandırılması ve taşınmaz kaç yıllığına kiralanmışsa kira süresinin bitiminde yasal yollarla tahliyelerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde taşınmazların kiralamalarının bir yıllığına ihaleye çıkarılıp, 6098 sayılı Borçlar Kanunu'na göre işlem tesis edilmek suretiyle on yıllarca sözleşmenin uzaması, taahhüt edilen ve şartnamelere göre teklif sunulan ihale mantığına aykırılık oluşturacağı gibi, kamu düzeni ile ilgili amir hükümler içeren 2886 sayılı Kanun'a ve bu Kanun'da gösterilen temel ilkelere aykırılık teşkil edecektir.

2886 sayılı Kanun'a göre ihale edilerek kiraya verilen taşınmaz malın kira süresi sonunda sözleşme süresinin kendiliğinden veya mevzuata aykırı olarak encümen veya meclis kararlarıyla uzatılarak aynı kişiye ihale yapılmaksızın kiraya verilmesi bu kiracıların fuzuli şağil durumuna düşmelerine sebep olacaktır.

Kira sözleşmesi sona eren gayrimenkullerin, kira sürelerinin sonunda kanundaki usullerle tahliye edilmesi, fuzul-i şağil durumuna düşen kişiler varsa bunlar hakkında 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2886 sayılı Kanun hükümleri uyarınca tahliye talebinde bulunulması, günümüz koşullarına göre belirlenmiş rayiç bedellerle tekrar ihaleye çıkılması gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 16: Kamu İdaresinin Mahkeme Kararını Yerine Getirmemesi

İdarenin taşınmaz satışları ilgili meclis kararının idare mahkemesi tarafından iptal edilmesine rağmen encümen kararıyla satışa devam edilerek satış işlemi, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun idare mahkemesi kararını onamasına kadar mahkeme kararına uymayarak tamamladığı, yok hükmünde olan meclis kararına göre işlem yapılmasından dolayı çok sayıda dava açıldığı, kurumun ileride çok fazla vekalet, mahkeme masrafı, tazminat ve değer farkı

veya faiz ödeyecek olunmasına neden olunduğu tespit edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Cumhuriyetin nitelikleri” başlıklı 2’nci maddesinde; “*Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.*” denilmektedir.

“Mahkemelerin bağımsızlığı” başlıklı 138’inci maddesinde; “*Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.*” denilmektedir.

İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun “Kararların sonuçları” başlıklı 28’inci maddesinde;

“*Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez.*” denilmektedir.

Anayasa’nın 2’nci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti’nin hukuk devleti olduğu vurgulanmakta ve 138’inci maddesinin son fıkrasında “*Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarını uygulamak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir surette değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez*” şeklinde açık, kesin ve buyurucu bir kurala yer verilmektedir. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası’nın 28. maddesinin “*Danıştay, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare ve Vergi Mahkemeleri’nin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye ve eylemde bulunmaya mecburdur*” şeklindeki kuralıyla Anayasa’nın 2. maddesinde yer alan “hukuk devleti” ilkesine uygun bir düzenleme getirmektedir. Söz konusu ilke karşısında, idarenin maddi ve hukuki koşullara göre uygulanabilir nitelikte olan bir yargı kararını “aynen” ve “gecikmesiz” uygulamaktan başka bir seçeneği bulunmamaktadır.

İptal davası, korunmasız birey karşısında daha güçlü, ayrıcalıklı ve üstün yetkilere sahip idarenin yapmış olduğu idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu, maksat yönlerinden biri veya birkaçı ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davaları ifade eder.

İptal kararları; Kesin hüküm teşkil ederler, idarenin işlemini hukuk alanında hiç var olmamış gibi, tesis edildiği tarihten itibaren bütün etki ve sonuçlarıyla beraber kaldırırılar.

Söz konusu taşınmaz satış işlemleri İdare Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. İptal kararından sonra etki ve sonuçlarıyla ortadan kalkan yok hükmündeki meclis kararına dayanılarak satış işlemlerinin gerçekleştirilmesi sonrasında, kurumun yersiz yere vekalet, mahkeme masraflarına katlanmasına, tazminat ve değer farkı/faiz ödenecek olmasına neden olunmuştur.

Kurumun meclis kararları ile encümen kararları arasında bağlantı olup olmadığı, işlemi yapan organın yetkili olup olmadığı ve mahkeme kararlarına riayet etme konularında azami dikkat göstermesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Mahkeme kararına aykırı olarak belediyeye ait taşınmazların satışına yönelik yapılan işlemlere ait mahkeme süreçleri devam etmekte olup bundan sonraki uygulamalarda mahkeme kararlarına uyulacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, bundan sonraki uygulamalarda mahkeme kararlarına uyulacağı, söz konusu taşınmazların satışı ile ilgili mahkeme süreçlerinin devam etmekte olduğu ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 17: Meclis Kararı Olmadan Diğer Kuruluşlara Taşıt Tahsis Edilmesi

Yapılan incelemelerde, beş adet taşıtın herhangi bir meclis kararı olmadan diğer kuruluşlara tahsis edildiği ve bu araçların yakıtlarının da belediye bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

5393 sayılı Kanun’ un “*Diğer kuruluşlarla İlişkiler*” başlıklı 75’inci maddesinde; “*Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;*

a) ...

b) *Mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçları karşılayabilir, geçici olarak araç ve personel temin edebilir.*

... ” Denilmektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliği Genel Tebliği'nin (Sayı:3) "Amaç ve kapsam" başlıklı 3'üncü maddesinde;

"Bu Tebliğ, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliğinin 31 inci maddesinin 4/5/2010 tarih ve 2010/504 sayılı Kararla değişik beşinci fıkrası hükmüne dayanılarak, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin sahip oldukları taşınırların diğer kamu idarelerine geçici olarak tahsisine ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır."

"Geçici tahsis yetkisi ve tahsis şartları" başlıklı 3'üncü maddesinde;

" (1) Taşınırların diğer kamu idarelerine geçici olarak tahsis yetkisi, üst yönetici tarafından ayrıca bir düzenleme yapılmadığı sürece taşınırın yönetiminden ve hesabını vermekten sorumlu harcama yetkilisine aittir.

(2) Taşınırların idareler arasında tahsisinde aşağıdaki şartlar aranacaktır:

a) Tahsis, idarenin geçici olarak ortaya çıkan ihtiyaçları için ve sadece ihtiyaç süresiyle sınırlı olarak yapılacaktır.

Bununla birlikte,

1) Dozer, vinç, grayder, kepçe, asfaltlama ve betonlama makineleri, kaya kamyonları, yükleyiciler, transpalet, beko-loder, traktör, çöp kamyonu, arazöz ve itfaiye aracı gibi iş

2) Yukarıda sayılanlar dışında kalan diğer dayanıklı taşınırlar ise ihtiyaç süresi aşılmamak koşuluyla üç ay süre ile,

3) 237 sayılı Taşıt Kanununa bağlı I ve II sayılı Cetvelde sayılan makamlara ait mevcut taşıtların herhangi bir nedenle geçici olarak kullanılamaması durumlarında kullanılabilir hale gelinceye kadar; kullanımının imkânsız olduğu durumlarda ise yeni taşıt temin edilinceye kadar,

geçici tahsis yapılabilir.

Bu süreler, zorunlu hallerde aynı sürelerle sınırlı ve bir kereye mahsus olmak üzere uzatılabilir.

b) Genel ve özel bütçeli idarelerin merkez birimlerince yapılan tahsisler hariç olmak üzere geçici tahsis; mahalli idarelerde hizmet vermekle yetkili oldukları coğrafi alanla, diğer

kamu idarelerinde ise buldukları ilin idâri (ilçeler dahil) alanı ile sınırlı olarak yapılabilecektir.

c) Tahsis edilen taşınırın tahsis süresindeki zorunlu bakım, onarım ve işletme masrafları ile kullanım için gerekli toner, kartuş, kağıt, akaryakıt, yağ vb. diğer zorunlu giderleri, tahsis yapılan idarece karşılanacaktır.

ç) Taşınır, ihtiyacın ortadan kalktığı günü takip eden günden itibaren en geç yedi iş günü içinde, tahsisi yapan idareye iade edilecektir.

d) Tahsis edilen taşınırlar için tutanak düzenlenmesi zorunludur. Ancak, taşıt ve iş makineleri için idareler arasında protokol düzenlenecektir. Düzenlenen tutanak veya protokolde;

1) Tahsis edilen taşınırın cinsi, adedi ve tahsis amacı ile tahsis süresine,

2) Taşınırın tahsis süresindeki zorunlu bakım, onarım ve işletme masrafları ile kullanılacak tüketim madde ve malzemelerin, tahsis edilen idarece karşılanacağına,

3) Taşınırın tesliminden itibaren kullanımı süresince idareye veya diğer kamu idarelerine ya da özel kişilere verilecek zararların tazminine ilişkin sorumluluğun, tahsis edilen idareye ait olduğuna,

4) İdarelerce gerekli görülecek diğer hususlara,

yer verilir.” Denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden, belediyelerin mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynı ihtiyaçları karşılayabileceğini, bu idarelere geçici olarak araç ve personel temin edebileceği, söz konusu tahsis işleminin Ancak belediyenin görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda olması ve meclis kararı alınması şartıyla mümkün olabileceği anlaşılmaktadır. Kurumun meclis kararlarını almadan beş adet taşıtını başka kişi veya kurumlara tahsis etmesi ve bu tahsisi belirli bir süreyle sınırlamadan yapması mevzuata aykırı teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu 3 adet araç diğer kuruluşlara protokolle tahsis edilmiş olup ve yakıtlarının protokollerde de belirtildiği gibi aracın görevlendirilen kurumlara karşılanmıştır. Diğer 2 adet araçtan biri, Silivri Adliyesine OHAL Kapsamında verilmiş ve yakıt belediyemiz bütçesinden karşılanmıştır. (2.347,33 litre), diğer araç ise Silivri Jandarma

Komutanlığı'na protokol ile verilmiş olup, İlçemizde Asayiş ve Huzuru sağlamak amaçlı kullanılan aracımızın da yakıtı Belediyemiz bütçesinden karşılanmıştır. (559,06 Litre) 2017 yılının Aralık ayından itibaren ise; Meclis Kararı alınarak (04.12.2017/93 sayılı karar) söz konusu araçlar yine, yakıtlarının görevlendirilen kurumlarca karşılanmak suretiyle diğer kurumlara tahsis edilmiştir. Bundan sonraki uygulamamızda taşıt tahsis edilmesi meclis kararı alınarak yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabı ile bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 18: İdare Taşıtlarının Gezi ve Benzeri Programlar İçin Derneklerin Kullanımına Verilmesi

Kamu idaresinin ihale ile kiralanmış taşıtları, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun ilgili hükümlerine aykırı olarak gezi ve benzeri programlar için derneklerin kullanımına verildiği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Bütçelerden Yardım Yapılması” başlıklı 29'uncu maddesinde; “Gerçek veya tüzel kişilere kanuni dayanağı olmadan kamu kaynağı kullandırılmaz, yardımda bulunulamaz veya menfaat sağlanamaz.” hükmü yer almaktadır.

Mevzuatın bu hükmü gereğince kamu kaynağının kullandırılması, yardım veya menfaat sağlanması, ancak yasal bir düzenleme ile mümkündür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 29'uncu maddesine göre; “Gerçek veya tüzel kişilere kanuni dayanağı olmadan kamu kaynağı kullandırılmaz, yardımda bulunulamaz veya menfaat sağlanamaz. Ancak, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülmüş olmak kaydıyla; kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilir.”

Diğer taraftan, Dernekler Kanunu'nun 10'uncu maddesinde; “Dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere, benzer amaçlı derneklerden, siyasi partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan maddî yardım alabilir ve adı geçen kurumlara maddî yardımda bulunabilirler.” denilmektedir.

Her ne kadar 5018 sayılı Kanun ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu, derneklere yardım yapılabileceğinden bahsetse de kanun koyucu 2012 yılında belediyeler hususiyetinde iradesini ortaya koymuş ve 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 19'uncu maddesiyle 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesine şu hükmü eklemiştir;

“5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29'uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 10'uncu maddesi; belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler için uygulanmaz.”

6360 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesi ile getirilen düzenleme sonucu, kamu idarelerinin derneklere yardım yapabileceğini düzenleyen Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 29'uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile Dernekler Kanunu'nun 10'uncu maddesi belediyeler için uygulanamayacağından belediyelerin, derneklere nakdi ve aynı yardımda bulunması veya menfaat sağlaması mümkün değildir.

İdarenin, aşağıda yer alan tabloda ayrıntısı gösterilen ihale ile kiralamış olduğu taşıtları yakıtlarını da karşılayarak gezi ve benzeri programlar için derneklerin kullanımına vermesi mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Tablo 14: Derneklerin ve Vakıfların Kullanımına Verilen Araçlar

Tarih	Şehir İçi / Dışı	Araç Tipi	Araç Talep Eden	Km	Araç Adeti	Tutar (TL)
19.01.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	İş Derneği Adamları	170	1	1,020.00
19.01.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Ziraat Başkanlığı Odası	1,215	1	7,290.00
11.03.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Türkiye Vakfı Gençlik	193	1	1,158.00
26.03.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Bulgaristan Göçmenleri Derneği	96	5	1,776.00
5.04.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	ÇYDD	153	1	520.20
18.04.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Ağrılılar Derneği	162	1	599.40
22.04.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Büyük Derneği Mübadele	130	2	884.00
28.04.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Samsunlular Derneği	1,104	1	6,624.00
1.05.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Eğitim Sen	125	3	1,275.00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

4.05.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Türkiye Sevenler Derneği	Yardım	148	1	503.20
7.05.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Rotarct Derneği		150	1	510.00
7.05.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Silivri Eğitim İş		90	1	333.00
19.05.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Rumeli Üniversitesi		68	3	754.80
21.05.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Siirt Eğitim Ve Yardım Vakfı	Kültür	480	1	1,632.00
27.05.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Tema		164	2	1,968.00
2.06.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Eğitim Sen		70	1	238.00
3.06.2017	Şehir içi Görevlendirme	Minübüs	ÇYDD		130	1	422.50
3.06.2017	Şehir içi Görevlendirme	Minübüs	ÇYDD		120	1	444.00
1.07.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Selimpaşa Epivates Derneği		51	1	188.70
2.07.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Güneşli Türkleri Derneği	Balkan	167	1	1,002.00
8.07.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Türkiye Sevenler Derneği	Yardım	255	1	867.00
16.07.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Sulusaray Tokat	Bld	67	1	536.00
23.07.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Ordulular Derneği		70	1	259.00
28.07.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Selimpaşa Paltformu	Mahalle	284	1	965.60
29.07.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Büyük Derneği	Mübadale	73	2	540.20
30.07.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Silivri Derneği	AGD	156	1	936.00
4.08.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Muhtarlar Derneği		171	2	2,052.00
13.08.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Tokat Derneği	Sulusaray	194	1	1,164.00
13.08.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Bulgaristanlılar Derneği		81	1	299.70
24.09.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Samsunlular Derneği		64	1	236.80
8.10.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	ÇYDD		106	1	344.50
13.10.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Ziraat Başkanlığı	Odası	490	2	5,880.00
15.10.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Ordulular Derneği		155	1	527.00
20.10.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Siirt Eğitim Ve Yardım Vakfı	Kültür	165	1	561.00
4.11.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Romanlar Derneği		119	1	404.60
4.11.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	ÇYDD		171	1	581.40
11.11.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	ÇYDD		110	1	357.50
19.01.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Ziraat Başkanlığı	Odası	1,000	1	1,500

20.01.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Ziraat Odası Başkanlığı	1,215	1	1,500
15.02.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Rumeli Üniversitesi	20	1	70
18.03.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Ülkü Ocakları	184	1	326
28.04.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Samsunlular Derneği	1,100	1	1,650
30.04.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Veteran Takımı	129	1	179
13.05.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Silivri AGD	409	1	613.00
20.06.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	ÇYDD	200	1	250
14.08.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Muhtarlar Derneği	150	1	200
11.09.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Büyük Mübadele Derneği	258	1	308
17.10.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Tema Vakfı	70	1	105
17.10.2017	Şehir içi Görevlendirme	Otobüs	Büyük Mübadele Derneği	70	1	70

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu bulgunuza istinaden İdarenin 15 sayılı tabloda belirtilen derneklere ve vakıfların kullanımına verilen araçlar ile ilgili olarak ilgili derneklerden tahsilat yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, derneklerin ve vakıfların kullanımına verilen araçlar ile ilgili olarak gerekli tahsilat işlemlerinin yapıldığı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 19: Muhasebe Kayıtlarında Yevmiye Sırasına Uyulmaması

2017 yılı hesabına ilişkin muhasebeleştirme belgeleri ve aylık mizanlar incelendiğinde; ödeme emirleri ve muhasebe işlem fişlerine yevmiye numarası verilirken bazı yevmiye numaralarının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “*Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları*” başlıklı 43'üncü maddesinde;

“*İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır.*” denmektedir. Aynı Yönetmeliğin “*Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni*” başlıklı 44'üncü maddesinde ise;

“Yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defterdir. Yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra, günlük işlemler muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak kaydedilir.” denmektedir.

Yukarıda belirtildiği üzere yevmiye defterine kayıtlar günlük olarak kaydedilmelidir. Yevmiye numaraları ise müteselsil sıra numaralı olmalıdır.

Silivri Belediyesi evrakları incelendiğinde 16 adet yevmiye kaydının atlanarak boş bırakıldığı (456, 855, 856, 954, 964, 1466, 1505, 1515, 4127, 5499, 5755, 5787, 5795, 5957, 7612,8359) görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Muhasebe kayıtlarının yevmiye sırasının atlanmaması konusunda dikkat edilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, yevmiye sırasının atlanmamasına dikkat edileceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 20: Parasal Limit Dahilindeki Doğrudan Temin Alımlarında Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması

Parasal limit dahilinde firmalardan yapılan doğrudan temin alımlarında Kamu İhale Kurumundan söz konusu firmaların yasaklı olup olmadığının teyidinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği’ nin Yasaklılık Teyidi başlıklı 31’inci maddesinde, 4734 sayılı Kanunun 22’nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmeyeceği, ancak anılan Kanunun 22’nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmamasının gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, parasal limit dahilinde gerçekleştirilen doğrudan temin alımlarında yasaklılık teyidinin yapılması gerekmektedir. Söz konusu yasaklılık teyidinin yapılmaması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bundan sonra gerçekleştirilecek doğrudan temin alımlarında yasaklılık teyidinin yapılması ile ilgili işlemlere dikkat edilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, gerçekleştirilecek doğrudan temin alımlarında yasaklılık teyidinin yapılacağı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 21: Sayıştay İlam Hükümlerinin Sorumluları Adına Kişilerden Alacaklar Hesabına Kaydedilmemesi ve İnfaz Edilmemesi

Sayıştay ilamları ile tazminine hükmolunan tutarların sorumluları adına 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı'na kaydedilmeyip ahizleri adına kayıtlara alındığı ve tahsilatının zamanında gerçekleştirilip infaz edilmediği görülmüştür.

Mizanda 140.1 İlama Bağlı Borçlar Hesabı aşağıdaki şekilde görülmektedir:

Tablo 15: İlama Bağlı Kişilerden Alacaklar Hesabının Mizandaki Görünümü (TL)

Hesap	Yardımcı Hesap Kodu			Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Kalanı
140	1	1		İlama Bağlı Borçlar	255.490,62	78.511,55	176.979,07
140	1	2		Alacağın Faizi	462,65	462,65	0,00
140	2	1		Kişilerden Alacaklar	4.682,08	2.926,30	1.755,78

Yardımcı defter kayıtları ve kurumdan istenen Sayıştay ilamlarına ilişkin dosya ve bilgilere göre; toplam 178.734,85 TL'sı Sayıştay ilamının henüz tahsil edilmediği, ilamlardan kaynaklanan alacak kayıtlarının ilamda belirtilen sorumluları adına değil, ahizleri adına yapıldığı, mevzuatta belirlenen süreler geçtiği halde tahsilatının tamamlanmadığı, sorumlularından tahsil edilmesi için de kanuni takibata başlanılmadığı anlaşılmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 110 ve 111'inci maddelerinde aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır:

“140 Kişilerden alacaklar hesabı

Hesabın niteliği

MADDE 110 – (1) Bu hesap, faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan alacakların izlenmesi için kullanılır.

Hesaba ilişkin işlemler

MADDE 111 – (1) Kişilerden alacaklar hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) *Kişilerden alacakların doğuşu: Kişilerden alacaklar hesabına alınarak takibi gereken alacaklar;*

1) *Sayıştay ve diğer mahkemelerce verilip ilgili dairelerden kuruma tebliğ olunan ilamlarla,*

2) *Denetim elemanlarının yaptıkları inceleme ve denetimler veya idare amirlerinin yaptıkları kontroller sonucunda düzenleyecekleri raporlarla,*

ortaya çıkar.

b) *Kişilerden alacaklar hesabına borç kaydedilecek tutarlar*

1) *Bütçe giderleri hesabına borç kaydı suretiyle ödenerek gerek yılı içinde, gerek yılı geçtikten sonra belgeler ve kayıtlar üzerinde yapılan incelemeler sonunda, fazla veya yersiz ödendiğinin anlaşılması üzerine Sayıştay ve mahkeme ilamları ile borç hükmolunan,*

2) *Denetim elemanlarının yaptıkları inceleme ve denetimler veya idare amirlerinin yaptıkları kontroller sonucunda düzenledikleri raporlarca tespit olunan,*

...

8) *Sayıştay ve mahkemelerce verilen ilam ve kararlar incelenerek daha önce hesaplara alınan tutarların haricindekiler aynen kayda geçirilir.*

c) *Alacak izleme dosyaları ve alacak sıra numaraları*

1) *Kişilerden alacaklar hesabına kaydedilen alacakların her biri için ayrı bir alacak izleme dosyası açılır. Bu dosyalara, alacağın hesaplara alındığı mali yıl ile bu rakamlardan sonra gelmek üzere mali yılbaşında birden başlayarak verilen rakamlardan oluşan bir alacak sıra numarası verilir. Bu numaralar aynı zamanda kişilerden alacaklar hesabı defterinin "alacak sıra numarası"nı da oluşturur. Alacakların izlenmesi bu dosyalardan yapılır. Kişilerden alacaklar hesabına alınan tutarlar için yukarıda belirtildiği şekilde verilen alacak sıra numaraları, alacağın tamamı tahsil edilinceye kadar kullanılır. Bu alacaklar için tahakkuk ettirilerek faiz bölümüne kaydedilen faizlere de alacağın aslına ait alacak sıra numarası verilir ve faizlerin tahsili de aynı dosyadan izlenir.*

ç) *Alacakların tahsil şekilleri: Kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı alacakların rızaen tahsili esastır. Rızaen tahsil edilemeyen alacaklar, özel kanunlarında yazılı hükümlere göre*

veya takas suretiyle ya da icra yoluyla tahsil edilir.

1) *Özel kanunlarında yazılı hükümlere göre yapılan tahsilat: Kanunlarında tahsil şekli hakkında özel hükümler bulunan alacaklar bu hükümlere göre takip ve tahsil edilir. Mutemet avanslarından doğan alacaklar ve gerçek dışı bildirimde bulunarak fazla alınan harcırah tutarları ile kanunlarında 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edileceği belirtilen diğer alacaklar 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine; harcırah avanslarından doğan alacaklar ise 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 59 uncu maddesi hükmüne göre tahsil edilir.*

3) *İcra yoluyla tahsilat: Özel kanunlarındaki hükümler veya takas suretiyle tahsili mümkün olanlar dışında kalan alacaklardan, mahkemeler ve Sayıştay ilamları ile hüküm altına alındığı halde borçlu tarafından rızaen ödenmeyenler icra yolu ile tahsil edilir. Sayıştay ilamlarının icra yoluyla tahsili gerektiği takdirde, ilamın onaylı bir örneği dosyasında bırakılarak aslı icra dairesine verilir. Tahsil edildiği bildirilen paraların icra dairelerinden alınması sağlanarak alacağa mahsup edilmesi gerekir.*

d) *Sayıştay ilamları*

1) *Sayıştay'ca tazmin hükmedilen paralara ait ilamlar kuruma gönderildiğinde; ilamda yazılı miktarlardan kısmen veya tamamen daha önceden kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmiş miktarlar bulunduğu takdirde, tahsil edilip edilmediğine bakılmaksızın bu paraların hesaplara alınış kaydına ilişkin yevmiye tarih ve numarası ile miktarlarını gösteren bir liste düzenlenir. Söz konusu liste, ilam suretine bağlanarak ilam tutarından bu miktar düşüldükten sonra arta kalan miktarlar yevmiye ve yardımcı defterlere kaydedilir. Daha önce hesaplara alınan ve listede gösterilen alacakların yardımcı defter kayıtlarında; ilamın tarihi numarası, yılı ve **adına tazmin hükmolunan sorumluların kimlikleri belirtilir.** İlamın kesinleştiği bildirilinceye kadar, sorumlulardan icraya müracaat edilmeksizin tahsili izlenir. İlamın kesinleştiği bildirilince icra takibine başlanır. Yargılamanın iadesi isteminde bulunmak, icrayı alıkoymaz. Sayıştay'ca temyiz, yargılamanın iadesi veya karar düzeltilmesi yoluyla alacaklardan bir kısmının veya tamamının kaldırılmasına karar verildiği takdirde, buna ait kararlar da gönderildiğinde kaldırılan miktar hesaplardan çıkartılır.*

e) *Alacak bilgi fişi*

1) *Muhasebe birimlerince, Sayıştay ilamına dayanılarak kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmiş bulunan alacaklarla ilgili olarak, bir ay içerisinde nakden veya mahsuben yapılan*

tahsilat ile terkin, tenzil ve kaldırma işlemlerini gösteren iki nüsha “Alacak Bilgi Fişi” (Örnek: 58) düzenlenir. Alacak bilgi fişleri, her yılın ilamı için ayrı ayrı düzenlenir. Bir ay içerisinde, herhangi bir yılın ilamı kapsamındaki alacakların durumunda tahsil, terkin, tenzil ve kaldırma gibi nedenlerle bir değişiklik yoksa o yılın ilamı ile ilgili o ay için fiş düzenlenmez. Tahsilat, sorumluların rücu edebileceği kişilerden yapıldığı takdirde fişe, rücu edilebilecek kişinin ismi değil hangi sorumlu veya sorumluların müşterek veya münferit borcuna mahsup edilmişse, o sorumlunun ismi yazılır. Tebliğ olunan ilamların kayda geçirilmesi sırasında, daha önce kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmesinden dolayı ilam toplamından düşülecek paralardan, tahsil edilmiş tutarlar varsa bunlar için de ayrı bir alacak bilgi fişi düzenlenerek, ilamın kayda geçirildiğini bildiren yazı ile birlikte gönderilir.

f) Faiz ve başlangıç tarihi: Muhasebe birimlerince, 5018 sayılı Kanununun 71 inci maddesinde sayılan kamu zararı halleri hariç olmak üzere, kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmesi gereken ve çeşitleri yukarıda sayılan tutarlardan;

...

8) Sayıştay ve mahkeme ilamları ile tazmin hükmolunan alacaklar, ilamda faizin başlangıcı hakkında hüküm varsa belirtilen tarihten, aksi takdirde karar tarihinden, itibaren faize tabidir.

9) 5018 sayılı Kanununun 71’inci maddesi gereğince sorumlulardan tahsil edilmesi gereken kamu zararlarında faiz başlangıç tarihi zararın oluştuğu tarihtir.

....”

6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nun 32’inci maddesinde;

“(3) Hesabı bu Kanun hükümlerine göre zamanında ve tam olarak vermeyen sorumlular veya diğer ilgililer ile Sayıştay denetimine giren kamu idareleri görevlilerinden, denetleme ve yargılama sırasında, istenilen her çeşit bilgi, belge ve defterleri vermeyen ve denetleme ve yargılamayı güçleştirenlerin aylıkları, Sayıştayın istemi üzerine ilgili kamu idarelerince, hesabı veya istenen bilgi, belge ve defterleri eksiksiz verinceye kadar yarım olarak ödenir. Yarım aylık kesilmeye başlandığı tarihten itibaren muhasebe yetkilileri en çok üç ay, diğer görevliler ise Sayıştayca belli edilen süre içinde yine hesabı veya istenilen bilgi, belge ve defterleri vermez veya denetleme ve yargılamayı güçleştiren sebepleri ortadan kaldırmazlarsa, bu defa ilgili kamu idarelerince mevzuatındaki usule göre görevden uzaklaştırılarak haklarında gerekli

soruşturma veya kovuşturma yapılır.

(4) Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında da üçüncü fıkradaki hükümler uygulanır.” Denilmekte, 53'üncü maddesinde de, “Sayıştay ilamları kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirilir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur.

(2) İlamlarda gösterilen tazmin miktarı hüküm tarihinden itibaren kanuni faize tabi tutularak, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur.” hükümleri yer almaktadır.

Bu açıklamalara göre, Sayıştayca tazminine hükmolunan tutarların ilamda belirtilen sorumluları adına alacak kayıtlarının yapılması, kesinleştikten sonra rızaen tahsil edilip edilmediğine bakılmaksızın, sorumlularından 90 gün içinde tahsil edilerek infazının sağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Sayıştay ilamları ile tazminine hükmolunan tutarlar (140) kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmiş olup, tahsilatı yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, Sayıştay ilamlarının infazının gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 22: Arazi Tazminatı Ödemelerinde Mevzuata Aykırılıkların Bulunması

Yapılan incelemelerde, bir kısım belediye personelin arazi tazminatına hak kazanma şartlarından açık çalışma mahallerinde fiilen çalışmış olma şartını yerine getirmediği halde arazi tazminatı aldıkları, tazminatı alınmasına ilişkin çizelgenin bir kısım personel için şeklen doldurularak bu personellere de arazi tazminatı verildiği tespit edilmiştir.

Devlet Memurları Kanunu'nun 152'nci maddesinin ikinci fıkrasının (A) bendinde, Teknik Hizmetler Sınıfına dahil kadrolarda bulunan personelden açık çalışma mahallerinde fiilen çalışanlara, buldukları kadrolar esas alınmak suretiyle, çalışılan her gün için belirlenecek oranlarda ve üçer aylık dönemler itibarıyla ek özel hizmet tazminatı verileceğinden bahsetmiştir.

Daha sonra söz konusu maddeye ilişkin şartları belirleyen ve sınırları koyan 160 seri no'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği yayınlanmıştır. Söz konusu Tebliğ' de Teknik

Hizmetler Sınıfına ait kadrolarda bulunan personelden; büro, atölye, ısı santrali, laboratuvar, tesis (sosyal tesisler dahil), işletme, fabrika ve hizmet binaları dışında olmak şartıyla arazi, şantiye, inşaat, baraj, park, bahçe, maden, açık alanlarda kurulu tarım ve hayvancılık uygulama birimleri ve yol gibi açık çalışma mahallerinde fiilen çalışanlara (belirtilen mahallerde yapılan kontrollük hizmetleri dahil) ek özel hizmet tazminatının (uygulamada arazi tazminatı adıyla anılmaktadır) verileceği ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere söz konusu tazminatının verilebilmesi için çalışılan yer açık çalışma mahalli olmalı ve bununla birlikte bu görev fiilen yapılmış olmalıdır.

Kamu idaresinin arazi tazminatına hak kazanma şartlarından açık çalışma mahallerinde fiilen çalışmış olma şartını yerine getirmeyen personellere arazi tazminatı ödemesinin mevzuata aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu konusu edilen arazi tazminatları ile ilgili gerekli düzeltmeler yapılarak ilgili personellerden tahsil edilmiştir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, arazi tazminatları ile ilgili gerekli düzeltmelerin yapılarak ilgili personellerden tahsilatların yapıldığı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 23: Doğrudan Temin ve Pazarlık Yöntemi ile Yapılan Alımlarda 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun'da Belirtilen Üst Limitin Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21(f) ve 22(d)'nci maddesi kapsamında yapılan harcamaların yıllık toplamının bütçe ödeneklerinin % 10'unu aştığı halde Kamu İhale Kurumundan izin alınmadığı tespit edilmiştir.

4964 sayılı Kanunla değişik 4734 sayılı Kanunun 62'nci maddesinin (1) bendinde “*Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.*” hükmü yer almakta ve buna ilişkin açıklamalar Kamu İhale Kanunu Genel Tebliğinin 21'inci maddesinde açıklanmış bulunmaktadır.

Söz konusu Tebliğ'de;

“Kamu İhale Kanununun 62'nci maddesi, Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşların Kanunun 21 ve 22'nci maddelerinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapacakları harcamaların yıllık toplamının idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10' unu aşamayacağı belirtilerek, bu düzenleme ile Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların, 4734 sayılı Kanunda belirtilen temel ilkelere ve usullere uygun bir şekilde yapılması amaçlanmıştır.

Bu itibarla, 4734 sayılı Kanunun 62'nci maddesinin (ı) bendine göre Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21'inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaseye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin % 10' unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır.

4734 sayılı Kanunun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde kurum ve kuruluşlar, yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarını dikkate alacaklardır. Kurum ve kuruluşlar, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı % 10 oranını hesaplayacaklardır.

Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, ihale ve harcama yapmaya yetkili birimlerinin 4734 sayılı Kanunun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin % 10 oranını aşıp aşmadıklarını takip edeceklerdir. Kurum ve kuruluşlar ilgili veya bağlı birimlerine mal ve hizmet alımı ile yapım işleri ödeneklerinin aktarılması ile ilgili işlemleri yaparken veya bunların harcamalarını belirlerken bu durumu göz önünde bulunduracaklardır.

İlgili veya bağlı birimler %10 oranının aşılması zorunluluğu doğması durumunda buna ilişkin başvurularını, ilgili veya bağlı buldukları kurum ve kuruluşlara yapacaklardır. Kurum ve kuruluşlarca gelen taleplerin incelenmesi ve değerlendirilmesi sonucu, 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapacakları harcamaların yıllık bütçelerinde mal ve hizmet alımı ile yapım işleri için ayrılan ödenekleri toplamının %10 oranını aşacağına anlaşılması halinde, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kurum ve kuruluşlar için bağlı veya ilgili bakan, mahalli idarelerde ve (IV) sayılı cetvelde yer alan kurum ve kuruluşlarda üst yönetici, (III) sayılı cetvelde yer alan kurum ve kuruluşlar ile anılan Kanun kapsamında yer almayan kurum ve kuruluşlarda ise harcama yetkisine sahip kişi

ya da kurullar tarafından 62'nci maddenin (ı) bendi uyarınca uygun görüş için Kuruma başvuruda bulunulacaktır. Bu konuda yetki devredilmiş olsa bile yetki devredilenlerin başvuruları kabul edilmeyecektir.

Başvurularda, 21'inci maddenin (f) bendi gereğince alınması öngörülen mal veya hizmetler ile 22'nci maddenin (d) bendi gereğince temin edilecek mal, hizmetler ve yapım işlerinin tanımı, içeriğinin ne olduğu ve Kanunda belirtilen temel ihale usulleriyle ve 21'inci maddenin (f) ve 22'nci maddenin (d) bendi dışındaki bu maddelerin diğer bentlerinde sayılan alım ve temin yöntemlerine göre temin edilememeye gerekçeleri ayrıntılı bir şekilde belirtilerek ekteki formda (Ek-O.2) istenilen bilgiler ve konuyla ilgili belgeler gönderilecektir. Kamu İhale Kurulunca uygun görüş talepleri değerlendirilirken, kurum ve kuruluşların ihale ve doğrudan temin yoluyla yaptıkları alım ve işlere ilişkin olarak Kuruma gönderdikleri bilgiler de dikkate alınacaktır.

Kanunun 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal limitlerin toplamı dikkate alınırken mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için ayrılan ödenek tutarları ayrı ayrı değerlendirilecektir.” Denilmektedir.

Kamu idaresinin doğrudan temin ve pazarlık suretiyle gerçekleştirdiği mal ve hizmet alımlarının incelenmesi sonucunda, bahsedilen mevzuat hükümlerinin yerine getirilmediği görülmüştür. Doğrudan temin ve pazarlık ile yapılan harcama tutarı; temsil ağırlama giderleri hariç tutarı yüzde onluk ödenek sınırı, 8.210.569,817 TL aştığı halde Kamu İhale Kurumuna başvurularak görüş alınmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Bahsedilen mevzuat hükümleri yerine getirilecektir.”denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, mevzuat hükümlerinin yerine getirileceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 24: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının Zamanında Gönderilmemesi

Kamu idaresinin görev ve sorumluluk alanında kalan ve kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla emlak vergisi değerleri üzerinden hesap edilen % 10 nispetindeki Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı'nın ilgili idareye aktarılmasında

gecikmeye sebebiyet verildiği tespit edilmiştir.

2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun "*Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı*" başlıklı 12'nci maddesinde belediyelerce, tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirileceği ve bunun emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği ifade edilmiş, tahsil edilen bu tutarların da tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödeneceği belirtilmiştir. Ayrıca tahsil edilen katkı payını söz konusu süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı paylarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği de düzenlenmiştir. Bu işlemlerle ilgili olarak aynı maddede belediye başkanlarına, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlama hususunda sorumluluk yüklenmiştir. Ödenmeyen payların da, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderileceği belirtilmiştir.

On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 6360 sayılı Kanun ile yukarıda il özel idarelerine atfedilmiş görevlerin il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca yerine getirileceğine ilişkin "*Çeşitli Hükümler*" başlıklı 3'üncü maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan:

"21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12'nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevler, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca kullanılır ve yürütülür. Bahsedilen kanun hükmü uyarınca toplanan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı tutarları, defterdarlıklar bünyesinde açılan emanet hesaplarına aktarılır." düzenlemesinin bir gereği olarak bu paylar büyükşehir olmuş illerde ilçe belediyeleri tarafından ilgili Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına aktarılacak ve burada toplanan bu katkı payı tutarları da bu başkanlıklarca defterdarlıklar bünyesinde açılan emanet hesaplarına aktarılacaktır.

Silivri Belediyesi ile Silivri Vergi Dairesi arasında 2009/Kasım döneminden 2016/Ekim dönemine kadar birikmiş toplam 21.894.209,62 TL Taşınmaz Kültür Varlıklarının

Korunmasına Katkı Payı borcu için 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun gereğince yapılandırma yoluna gidildiği görülmüştür. (Bu yapılandırma kurumun birikmiş olan bu borcunun herhangi bir gecikme zammı ya da gecikme faizi işletilmeden 144 aylık vade süresi boyunca sadece TÜİK tarafından belirlenen Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksindeki değişim oranında güncellenmesine olanak sağlamaktadır.) Ancak yapılan incelemede, yapılandırmanın olmadığı 11.10.2016 tarihinden itibaren tahsili sağlanan 3.382.655,40 -TL Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payının da herhangi bir şekilde ödemesinin yapılmadığı görülmüştür.

Silivri Belediyesince herhangi bir gecikme cezasına maruz kalınmaması adına söz konusu tutarın aktarımının süresinde yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz görev ve sorumluluk alanında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla emlak vergisi üzerinden hesap edilen %10 nispetindeki Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payının ödenmesine azami özen gösterilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, katkı payının ödenmesinde azami özenin gösterileceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 25: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Silivri Belediyesi mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Silivri Belediyesi tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi sonucu kurumun bu gelirden mahrum bırakılması sonucu kurum faaliyet sonuçları tablosu olumsuz yönde etkilenmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin tahsil edilebilmesi için “Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlarından Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik”doğrultusunda ilgili Türk Telekomünikasyon A.Ş.'den 28.05.2018 tarih ve E.632206 sayılı yazıyla, Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'den 28.05.2018 tarih ve E.632219 sayılı yazıyla, Vodafone Telekomünikasyon A.Ş.'den 28.05.2018 tarih ve E.632228 sayılı yazıyla altyapı hatlarının geçiş güzergâhları ve metrajlarını gösterir detaylı bilgiler istenilmiş olup, ilgili firmalardan gelen veriler dikkate alınarak geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsili için gerekli çalışmalar yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, gerekli yazışmaların yapıldığı ve gelen cevabi yazılara istinaden geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsilinin yapılacağı ifade edilmiştir. Ancak, 2017 yılı için herhangi bir gelir elde edilmemesinden dolayı faaliyet sonuçları tablosu olumsuz etkilenmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 26: Kalkınma Ajansı Payının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Kamu idaresinin 2017 yılı bilanço hesaplarının incelenmesi neticesinde, kalkınma ajansı paylarının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı'nda yer alması gerekirken, 320 Bütçe Emanetleri Hesabı'nda takip edildiği tespit edilmiştir.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un “Ajansın gelirleri ve yöneteceği fonlar şunlardır” başlıklı 19 uncu maddesinin d bendinde; “Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için;

borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay.” hükmü gereği hesaplanan payların Silivri Belediyesi’nin mali tablolarında yer almadığı ve bu durumun 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı’nın 1.966.000,00 TL eksik görünmesine neden olunmuştur.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı’nı düzenleyen “*Hesabın niteliği*” başlıklı 276 ncı maddesinde hesabın; bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifadesi yer almaktadır. “*Hesabın işleyişi*” başlıklı 277 nci maddesinde; bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabı’na borç, 835 Gider Yansıtma Hesabı’na alacak kaydedileceği ve bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarlar bu hesaba borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği hükümleri yer almaktadır.

Hesaplanan kalkınma ajansı paylarının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmemesi sonucu; 320 Bütçe Emanetleri Hesabının 1.966.000,00 TL tutarında fazla, 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının ise aynı tutarda eksik görünmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Hesaplanan kalkınma ajansı paylarının 320 Bütçe Emanetleri Hesabından takipten çıkarılarak 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına aktarılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek, gerekli düzeltme kaydının yapıldığı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

SİLİVRİ BELEDİYESİ
2017 YILI BİLANÇOSU

		AKTİF				PASİF	
1		DÖNEN VARLIKLAR	43.530.766,48	3		KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	78.203.401,30
	10	Hazır Değerler	793.348,81		30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	740.403,80
	102	Banka Hesabı	580.661,59		300	Banka Kredileri Hesabı	740.403,80
	103	Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri He	-1.658,76		32	Faaliyet Borçları	40.026.150,42
	109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hes	214.345,98		320	Bütçe Emanetleri Hesabı	40.026.150,42
	11	Menkul Kıymet ve Varlıklar	7.703,88		33	Emanet Yabancı Kaynaklar	13.693.547,22
	111	ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HE	7.703,88		330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	10.426.548,04
	12	Faaliyet Alacakları	41.078.336,86		333	Emanetler Hesabı	3.266.999,18
	120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	4.876.598,80		36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	19.664.947,23
	121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	29.720.218,03		360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	766.378,83
	122	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacıkl	6.435.267,69		361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri H	807.182,71
	126	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	46.252,34		362	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına	3.728.773,55
	13	Kurum Alacakları	141.473,44		363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	2.038.016,32
	139	DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI	141.473,44		368	Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitle	12.324.595,82
	14	Diğer Alacaklar	178.734,85		37	Borç ve Gider Karşılıkları	328.878,12
	140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	178.734,85		372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	328.878,12
	15	Stoklar	661.287,49		38	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Ta	3.736.848,51
	150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	661.287,49		381	Gider Tahakkukları Hesabı	3.736.848,51
	16	Ön Ödemeler	535.492,42		39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	12.626,00
	162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	535.492,42		397	Sayım Fazlaları Hesabı	12.626,00
	19	Diğer Dönen Varlıklar	134.388,73	4		UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	139.141.902,23
	190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	134.388,73		40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	22.008.521,71
2		DURAN VARLIKLAR	172.731.923,16		400	Banka Kredileri Hesabı	22.008.521,71
	22	Faaliyet Alacakları	3.122.981,81		43	Diğer Borçlar	53.237.745,69
	222	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacıkl	3.122.981,81		438	Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlend	53.237.745,69
	24	Mali Duran Varlıklar	8.174.364,00		47	Borç ve Gider Karşılıkları	9.736.368,51
	240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler	5.797.882,97		472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	9.736.368,51
	241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatır	2.376.481,03		48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider T	54.159.266,32
	25	Maddi Duran Varlıklar	161.126.671,03		481	Gider Tahakkukları Hesabı	54.159.266,32

	250	Arazi ve Arsalar Hesabı	37.823.391,42	5		ÖZ KAYNAKLAR	-1.082.613,89
	251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	114.544.140,79		50	Net Değer	130.249.669,24
	252	Binalar Hesabı	37.624.470,35		500	Net Değer/Sermaye Hesabı	130.249.669,24
	253	Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı	3.273.798,50		58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-64.229.365,89
	254	Taşıtlar Hesabı	4.926.283,74		580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-64.229.365,89
	255	Demirbaşlar Hesabı	8.132.479,16		59	Dönem Faaliyet Sonuçları	-67.102.917,24
	257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-60.046.665,04		591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı	-67.102.917,24
	258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	14.848.772,11				
	260	Haklar Hesabı	7.767.529,55				
	268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-7.767.529,55				
29		Diğer Duran Varlıklar	307.906,32				
	294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Dur	3.420.554,88				
	299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-3.112.648,56				
		AKTİF TOPLAM	216.262.689,64			PASİF TOPLAM	216.262.689,64
9		NAZİM HESAPLAR	12.106.591,05	9		NAZİM HESAPLAR	12.106.591,05
	90	ÖDENEK HESAPLARI			90	ÖDENEK HESAPLARI	
	900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı			901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	
	906	Mahsup Dönemine Aktarılan Kul,Öd,Hes,			907	Mahsup Dönemine Aktarılan Öd.Hesabı	
91		NAKİT DIŞI TEM,VE KİŞİ,AİT MEN,KİY,HES,	5.042.274,43		91	NAKİT DIŞI TEM.VE KİŞİ.AİT MEN.KİY.HES.	5.042.274,43
	910	Teminat Mektupları Hesabı	5.042.274,43		911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	5.042.274,43
	912	Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı			913	Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hes.	
92		TAAHHÜT HESAPLARI	7.064.316,62		92	TAAHHÜT HESAPLARI	7.064.316,62
	920	Gider Taahhütleri Hesabı	7.064.316,62		921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	7.064.316,62

SİLİVRİ BELEDİYESİ 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

GİDERİN TÜRÜ	TUTAR
Personel Giderleri	32.767.697,75
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.290.026,25
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	73.619.576,62
Faiz Giderleri	13.715.977,44
Cari Transferler	28.345.713,77
Sermaye Transferleri	428.000,00

Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	58.700.000,00
Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	1.706.601,38
Amortisman Giderleri	9.165.687,23
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	10.601.106,59
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0,00
Diğer Giderler	0,00
GİDERLER TOPLAMI	234.340.387,03
GELİRİN TÜRÜ	
Vergi Gelirleri	70.568.839,60
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.255.801,19
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	503.625,00
Diğer Gelirler	78.323.696,87
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	5.585.507,13
GELİRLER TOPLAMI	167.237.469,79
FAALİYET SONUÇLARI TOPLAMI	-67.102.917,24